

USTAWA
z dnia 29 grudnia 1998 r.

Opracowano na podstawie: Dz.U. z 1998 r. Nr 162, poz. 1126, z 2001 r. Nr 81, poz. 875.

**o zmianie niektórych ustaw w związku z wdrożeniem
reformy ustrojowej państwa**

Art. 1.

W dekreście z dnia 7 grudnia 1955 r. o godle i barwach Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej oraz o pieczęciach państwowych (Dz.U. Nr 47, poz. 314, z 1956 r. Nr 7, poz. 43, z 1957 r. Nr 10, poz. 42, z 1980 r. Nr 7, poz. 18, z 1985 r. Nr 23, poz. 100, z 1989 r. Nr 34, poz. 178 oraz z 1990 r. Nr 34, poz. 199) w art. 11 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

- „2. Pieczęcią urzędową gminy, powiatu, samorządu województwa lub związku samorządowego może być również pieczęć, o której mowa w ust. 1, zawierająca pośrodku, zamiast wizerunku orła, odpowiednio herb gminy, powiatu lub województwa. Odcisk pieczęci z herbem nie może być umieszczany na dokumentach urzędowych w sprawach z zakresu administracji rządowej.”.

Art. 2.

W ustawie z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 1980 r. Nr 9, poz. 26 i Nr 27, poz. 111, z 1982 r. Nr 7, poz. 55 i Nr 45, poz. 289, z 1983 r. Nr 41, poz. 185, z 1984 r. Nr 34, poz. 183, z 1986 r. Nr 47, poz. 228, z 1987 r. Nr 21, poz. 123 i Nr 33, poz. 186, z 1989 r. Nr 20, poz. 107, z 1990 r. Nr 34, poz. 201, z 1991 r. Nr 100, poz. 442 i Nr 119, poz. 513, z 1994 r. Nr 122, poz. 593, z 1995 r. Nr 1, poz. 1 i Nr 74, poz. 368, z 1996 r. Nr 43, poz. 189 i Nr 106, poz. 496 oraz z 1997 r. Nr 75, poz. 471, Nr 102, poz. 643, Nr 137, poz. 926 i Nr 141, poz. 944) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) art. 1 otrzymuje brzmienie:

„Art. 1. Kodeks postępowania administracyjnego normuje postępowanie:

- 1) przed organami administracji publicznej w należących do właściwości tych organów sprawach indywidualnych rozstrzyganych w drodze decyzji administracyjnych,
- 2) przed innymi organami państwowymi oraz przed innymi podmiotami, gdy są one powołane z mocy prawa lub na podstawie porozumień do załatwiania spraw określonych w pkt 1,

- 3) w sprawach rozstrzygania sporów o właściwość między organami jednostek samorządu terytorialnego i organami administracji rządowej oraz między organami i podmiotami, o których mowa w pkt 2, a także między tymi organami a sądami,
  - 4) w sprawach wydawania zaświadczeń.”;
- 2) art. 2 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 2. Kodeks postępowania administracyjnego normuje ponadto postępowanie w sprawie skarg i wniosków (Dział VIII) przed organami państwowymi, organami jednostek samorządu terytorialnego oraz przed organami organizacji społecznych.”;
- 3) w art. 3 w § 3 w pkt 1 wyrazy „organami administracji państwowej” zastępuje się wyrazami „organami państwowymi”;
  - 4) w art. 5 w § 2:
    - a) pkt 3 i 4 otrzymują brzmienie:
      - „3) organach administracji publicznej - rozumie się przez to ministrów, centralne organy administracji rządowej, wojewodów, działające w ich lub we własnym imieniu inne terenowe organy administracji rządowej (zespolonej i niezespolej), organy jednostek samorządu terytorialnego oraz organy i podmioty wymienione w art. 1 pkt 2,
      - 4) ministrach - rozumie się przez to Prezesa i wiceprezesa Rady Ministrów pełniących funkcję ministra kierującego określonym działem administracji rządowej, ministrów kierujących określonym działem administracji rządowej, przewodniczących komitetów wchodzących w skład Rady Ministrów, kierowników centralnych urzędów administracji rządowej podległych, podporządkowanych lub nadzorowanych przez Prezesa Rady Ministrów lub właściwego ministra, a także kierowników innych równorzędnych urzędów państwowych załatwiających sprawy, o których mowa w art. 1 pkt 1 i 4,”
    - b) pkt 6 otrzymuje brzmienie:
      - „6) organach jednostek samorządu terytorialnego - rozumie się przez to organy gminy, powiatu, województwa, związków gmin, związków powiatów, wójta, burmistrza (prezydenta miasta), starostę, marszałka województwa oraz kierowników służb, inspekcji i straży działających w imieniu wójta, burmistrza (prezydenta miasta), starosty lub marszałka województwa, a ponadto samorządowe kolegia odwoławcze,”;
  - 5) w art. 6-11, w art. 12 § 1, w art. 13, w art. 19, w art. 20, w art. 21 w § 1, w art. 23, w art. 24 w § 1, w art. 25 w § 1, w art. 30 w § 5, w art. 31 w § 2, 4 i 5, w art. 33 w § 4, w art. 34, w art. 35 w § 1, w art. 36, w art. 37 w § 1, w art. 38, w art. 39, w art. 41 w § 1, w art. 42 w § 2, w art. 49, w art. 50 w § 1, w art. 52, w art. 53, w art. 56 w § 2, w art. 59 w § 1, w art. 60, w art. 61 w § 2 i 3, w art. 62, w art. 63 w § 4, w art. 65 w § 1, w art. 66 w § 1, w art. 67 w § 1 i 2 w pkt 3, w art. 70, w art. 72, w art. 73 w § 1, w art. 74 w § 1, w art. 75 w § 2, w art. 77 w § 1, w art. 78 w § 2, w art. 80, w art. 83 w § 3, w art. 84 w § 1, w art. 85 w § 1, w art. 86, w art. 89 w § 1, w art. 90 w § 1, w art. 91 w § 3, w art. 93, w art. 97 w § 1 i 2, w art. 98 w § 1, w art. 99, w art. 100 w § 1 i 2, w art. 101 w § 1, w art. 102, w art. 104 w § 1, w art. 105 w § 1 i 2, w art. 107 w § 1, w art. 108 w § 1, w art. 110, w art. 113 w § 1, w art. 114, w art. 115, w art. 116 w § 1 i 2, w art. 117 w §

1 i 2, w art. 118 w § 1 i 3, w art. 120 w § 2, w art. 123 w § 1, w art. 124 w § 1, w art. 127 w § 2, w art. 131, w art. 132 w § 1, w art. 133, w art. 143, w art. 145 w § 1 pkt 3, w art. 148 w § 1, w art. 150 w § 1, w art. 151 w § 1 i 2, w art. 152 w § 1, w art. 154 w § 1, w art. 155, w art. 156 w § 1, w art. 158 w § 2, w art. 159 w § 1, w art. 160 w § 4 i 5, w art. 162 w § 1 i 2, w art. 163, w art. 182, w art. 183 w § 2, w art. 186 i 187, w art. 189, w art. 190 w § 1, w art. 193 § 1, w art. 217 w § 1, w art. 218 w § 1 i 2, w art. 220 w § 1 i 2, w art. 240, w art. 251, w art. 259 w § 2, w art. 261 w § 1, w art. 262 w § 2, w art. 263 w § 2, w art. 264 w § 1, w art. 266 i 267, w art. 268a użyte w różnej liczbie i przypadkach wyrazy „organy administracji państwowej” zastępuje się użytymi w odpowiedniej liczbie i przypadkach wyrazami „organy administracji publicznej”;

6) w art. 16:

a) w § 1 w zdaniu drugim po wyrazach „w kodeksie” dodaje się wyrazy „lub w ustawach szczególnych”,

b) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§2. Decyzje mogą być zaskarżane do sądu administracyjnego z powodu ich niezgodności z prawem, na zasadach i w trybie określonych w odrębnych ustawach.”;

7) w art. 17 pkt 1-3 otrzymują brzmienie:

„1) w stosunku do organów jednostek samorządu terytorialnego – samorządowe kolegia odwoławcze, chyba że ustawy szczególne stanowią inaczej,

2) w stosunku do wojewodów - właściwi w sprawie ministrowie,

3) w stosunku do organów administracji publicznej innych niż określone w pkt 1 i 2 - odpowiednie organy nadrzędne lub właściwi ministrowie, a w razie ich braku - organy państwowe sprawujące nadzór nad ich działalnością.”;

8) art. 18 otrzymuje brzmienie:

„Art. 18. Organami naczelnymi w rozumieniu kodeksu są:

1) w stosunku do organów administracji rządowej, organów jednostek samorządu terytorialnego, z wyjątkiem samorządowych kolegiów odwoławczych oraz organów państwowych i samorządowych jednostek organizacyjnych - Prezes Rady Ministrów lub właściwi ministrowie,

2) w stosunku do organów państwowych innych niż określone w pkt 1 - odpowiednie organy o ogólnokrajowym zasięgu działania,

3) w stosunku do organów organizacji społecznych - naczelne organy tych organizacji, a w razie braku takiego organu - Prezes Rady Ministrów lub właściwi ministrowie sprawujący zwierzchni nadzór nad ich działalnością.”;

9) w art. 22:

a) w § 1:

- pkt 1-4 otrzymują brzmienie:

- „1) między organami jednostek samorządu terytorialnego, z wyjątkiem przypadków określonych w pkt 2-4 - wspólny dla nich organ wyższego stopnia, a w razie braku takiego organu - sąd administracyjny,
- 2) między kierownikami służb, inspekcji i straży administracji zespolonej tego samego powiatu, działających w imieniu własnym lub w imieniu starosty - starosta,
- 3) między organami administracji zespolonej w jednym województwie nie wymienionymi w pkt 2 - wojewoda,
- 4) między organami jednostek samorządu terytorialnego w różnych województwach w sprawach należących do zadań z zakresu administracji rządowej - minister właściwy do spraw administracji publicznej,”

- skreśla się pkt 5,

- pkt 6–9 otrzymują brzmienie:

- „6) między wojewodami oraz organami administracji zespolonej w różnych województwach - minister właściwy do spraw administracji publicznej,
- 7) między wojewodą a organami administracji niezespolonej - minister właściwy do spraw administracji publicznej po porozumieniu z organem sprawującym nadzór nad organem pozostającym w sporze z wojewodą,
- 8) między organami administracji publicznej innymi niż wymienione w pkt 1-4, 6 i 7 - wspólny dla nich organ wyższego stopnia, a w razie braku takiego organu - minister właściwy do spraw administracji publicznej,
- 9) między organami administracji publicznej, gdy jednym z nich jest minister - Prezes Rady Ministrów.”

b) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§2. Spory o właściwość między organami samorządu terytorialnego a terenowymi organami administracji rządowej rozstrzyga sąd administracyjny.”

c) § 3 otrzymuje brzmienie:

„§3. Z wnioskiem o rozpatrzenie sporu przez sąd administracyjny może wystąpić:

- 1) strona,
- 2) organ jednostki samorządu terytorialnego lub inny organ administracji publicznej, pozostające w sporze,
- 3) minister właściwy do spraw administracji publicznej,
- 4) minister właściwy do spraw sprawiedliwości, Prokurator Generalny,
- 5) Rzecznik Praw Obywatelskich.”

10) w art. 26 :

a) w § 2 zdanie ostatnie otrzymuje brzmienie:

„W razie gdy osobą wymienioną w art. 25 § 1 pkt 2 jest minister albo prezes samorządowego kolegium odwoławczego, organ właściwy do załatwienia sprawy wyznacza Prezes Rady Ministrów.”,

b) dodaje się § 3 w brzmieniu:

„§3. Jeżeli wskutek wyłączenia pracowników organu administracji publicznej organ ten stał się niezdolny do załatwienia sprawy, stosuje się odpowiednio § 2.”;

11) w art. 27 § 3 otrzymuje brzmienie:

„§3. Jeżeli samorządowe kolegium odwoławcze wskutek wyłączenia jego członków nie może załatwić sprawy, minister właściwy do spraw administracji publicznej wyznacza do załatwienia sprawy inne samorządowe kolegium odwoławcze.”;

12) w art. 29 po wyrazie „ państwowe” dodaje się wyrazy „i samorządowe”;

13) w art. 33 w § 3 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„Adwokat lub radca prawny może sam uwierzytelnić odpis udzielonego mu pełnomocnictwa.”;

14) art. 43 otrzymuje brzmienie:

„Art. 43. W przypadku nieobecności adresata pismo doręcza się, za pokwitowaniem, dorosłemu domownikowi, sąsiadowi lub dozorczy domu, jeżeli osoby te podjęły się oddania pisma adresatowi. O doręczeniu pisma sąsiadowi lub dozorczy zawiadamia się adresata, umieszczając zawiadomienie w skrzynce na korespondencję lub, gdy to nie jest możliwe, w drzwiach mieszkania.”;

15) w art. 44 wyrazy „urzędzie pocztowo-telekomunikacyjnym” zastępuje się wyrazami „placówce pocztowej” oraz po wyrazach „a zawiadomienie o tym umieszcza się” dodaje się wyrazy „w skrzynce na korespondencję lub, gdy to nie jest możliwe.”;

16) art. 45 otrzymuje brzmienie:

„Art. 45. Jednostkom organizacyjnym i organizacjom społecznym doręcza się pisma w lokalu ich siedziby do rąk osób uprawnionych do odbioru pism.”;

17) w art. 57 w § 5 wyrazy „polskim urzędzie pocztowo-telekomunikacyjnym” zastępuje się wyrazami „polskiej placówce pocztowej”;

18) w art. 63 w § 1 po wyrazie „dalekopisu,” dodaje się wyrazy „telefaksu, poczty elektronicznej”;

19) w art. 76 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§2. Przepis § 1 stosuje się odpowiednio do dokumentów urzędowych sporządzanych przez organy jednostek organizacyjnych lub podmioty, w zakresie poruczonych im z mocy prawa lub porozumienia spraw wymienionych w art. 1 pkt 1 i 4.”;

20) w art. 90 w § 3 po wyrazie „państwowe” dodaje się wyrazy „i samorządowe”;

21) w art. 91 w § 2 po wyrazie „państwowym” dodaje się wyrazy „i samorządowym”;

22) w art. 124 w § 1 skreśla się wyrazy „(art. 196 § 3 pkt 1)”;

23) w art. 127:

- a) w § 3 wyrazy „naczelnny organ administracji państwowej” zastępuje się wyrazem „ministra”;
- b) w § 4 wyraz „gmin” zastępuje się wyrazami „jednostek samorządu terytorialnego”;

24) w art. 138 dodaje się § 3 w brzmieniu:

„§3. W sprawach należących do właściwości organów jednostek samorządu terytorialnego organ odwoławczy uprawniony jest do wydania decyzji uchylającej i rozstrzygającej sprawę co do istoty jedynie w przypadku, gdy przepisy prawa nie pozostawiają sposobu jej rozstrzygnięcia uznaniu organu samorządowego. W pozostałych przypadkach organ odwoławczy, uwzględniając odwołanie ogranicza się do uchylecia zaskarżonej decyzji i przekazania sprawy do ponownego rozpatrzenia organowi pierwszej instancji.”;

25) w art. 150 § 3 otrzymuje brzmienie:

„§3. Przepis § 2 nie dotyczy przypadków, gdy decyzję w ostatniej instancji wydał minister, a w sprawach należących do zadań jednostek samorządu terytorialnego - samorządowe kolegium odwoławcze.”;

26) w art. 152 w § 2 wyrazy „naczelnny organ administracji państwowej” zastępuje się wyrazem „minister”;

27) w art. 154 § 3 otrzymuje brzmienie:

„§3. W sprawach należących do zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego do zmiany lub uchylecia decyzji, o której mowa w § 1 oraz w art. 155, właściwe są organy tych jednostek.”;

28) w art. 157 w § 1 wyrazy „naczelnny organ administracji państwowej” zastępuje się wyrazem „ministra”;

29) w art. 161:

- a) w § 1 wyrazy „Naczelnny organ administracji państwowej” zastępuje się wyrazem „Minister”;
- b) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§2. Uprawnienia określone w § 1 w stosunku do decyzji wydanych przez organy jednostek samorządu terytorialnego w sprawach należących do zadań z zakresu administracji rządowej, przysługują również wojewodzie.”;

30) w art. 184 § 3 otrzymuje brzmienie:

„§3. Sprzeciw od decyzji wydanej przez ministra wnosi Prokurator Generalny.”;

31) tytuł Działu V otrzymuje brzmienie:

„Dział V. Rozstrzyganie sporów o właściwość między organami administracji publicznej a sądami powszechnymi”;

32) art. 192 otrzymuje brzmienie:

„ Art. 192. §1. Z wnioskiem o rozpatrzenie sporu mogą występować:

- 1) zainteresowany organ administracji publicznej lub sąd - gdy uznają się równocześnie za właściwe do załatwienia sprawy (spór pozytywny),
- 2) strona - gdy w sprawie za niewłaściwy uznaje się zarówno organ administracji publicznej, jak i sąd (spór negatywny),
- 3) minister właściwy do spraw sprawiedliwości,
- 4) Prokurator Generalny.

§2. Wniosek o rozpatrzenie sporu kieruje się do Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego. O wpłynięciu wniosku Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego zawiadamia:

- 1) ministrów wymienionych w art. 191 § 1,
- 2) Prokuratora Generalnego.”;

33) w art. 193 w § 1 skreśla się wyrazy „Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej”;

34) art. 221 otrzymuje brzmienie:

„Art. 221. §1. Zagwarantowane każdemu w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej prawo składania petycji, skarg i wniosków do organów państwowych, organów jednostek samorządu terytorialnego, organów samorządowych jednostek organizacyjnych oraz do organizacji i instytucji społecznych realizowane jest na zasadach określonych przepisami niniejszego działu.

§2. Petycje, skargi i wnioski mogą być składane do organizacji i instytucji społecznych w związku z wykonywanymi przez nie zadaniami zleconymi z zakresu administracji publicznej.

§3. Petycje, skargi i wnioski można składać w interesie publicznym, własnym lub innej osoby za jej zgodą.”;

35) art. 225 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§2. Organy państwowe, organy jednostek samorządu terytorialnego i inne organy samorządowe oraz organy organizacji społecznych są obowiązane przeciwdziałać hamowaniu krytyki i innym działaniom ograniczającym prawo do składania skarg i wniosków lub dostarczania informacji - do publikacji - o znamionach skargi lub wniosku.”;

36) w art. 226 po wyrazie „wyda” dodaje się wyrazy „, w drodze rozporządzenia,”;

37) art. 227 otrzymuje brzmienie:

„Art. 227. Przedmiotem skargi może być w szczególności zaniedbanie lub nienależyte wykonywanie zadań przez właściwe organy albo przez ich pracowników, naruszenie praworządności lub interesów skarżących, a także przewlekłe lub biurokratyczne załatwianie spraw.”;

38) art. 229 otrzymuje brzmienie:

„Art. 229. Jeżeli przepisy szczególne nie określają innych organów właściwych do rozpatrywania skarg, jest organem właściwym do rozpatrzenia skargi dotyczącej zadań lub działalności:

- 1) rady gminy, rady powiatu i sejmiku województwa – wojewoda, a w zakresie spraw finansowych- regionalna izba obrachunkowa,
  - 2) organów wykonawczych jednostek samorządu terytorialnego w sprawach należących do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej – wojewoda,
  - 3) zarządu gminy oraz wójta (burmistrza lub prezydenta miasta) i kierowników gminnych jednostek organizacyjnych, z wyjątkiem spraw określonych w pkt 2 - rada gminy,
  - 4) zarządu powiatu oraz starosty, a także kierowników powiatowych służb, inspekcji, straży i innych jednostek organizacyjnych, z wyjątkiem spraw określonych w pkt 2 – rada powiatu,
  - 5) zarządu i marszałka województwa, z wyjątkiem spraw określonych w pkt 2 – sejmik województwa,
  - 6) wojewody w sprawach podlegających rozpatrzeniu według kodeksu – właściwy minister, a w innych sprawach Prezes Rady Ministrów,
  - 7) innego organu administracji rządowej, organu przedsiębiorstwa państwowego lub innej państwowej jednostki organizacyjnej – organ wyższego stopnia lub sprawujący bezpośredni nadzór,
  - 8) ministra – Prezes Rady Ministrów,
  - 9) organu centralnego i jego kierownika – organ, któremu podlega.”;
- 39) w art. 230 wyrazy „naczelny organ administracji państwowej” zastępuje się wyrazami „Prezes Rady Ministrów lub właściwi ministrowie”;
- 40) w art. 237 w § 2 skreśla się wyrazy „rad gmin”;
- 41) w art. 241 skreśla się wyraz „społecznej”;
- 42) w art. 248:
- a) w 1 po wyrazie „prasowe” stawia się przecinek oraz dodaje wyrazy „radio-
we i telewizyjne”;
  - b) w § 2 skreśla się wyraz „prasową”;
- 43) skreśla się art. 250;
- 44) skreśla się art. 252;
- 45) w art. 253 w § 5 wyrazy „Naczelny organ państwowy” zastępuje się wyrazami „Prezes Rady Ministrów lub właściwy minister”;
- 46) skreśla się art. 255;
- 47) w art. 258:
- a) w § 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:
„2) właściwi rzeczowo ministrowie we współdziałaniu z ministrem właściwym do spraw administracji publicznej, gdy chodzi o skargi załatwiane przez organy administracji rządowej,”

b) w § 1 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) Prezes Rady Ministrów i wojewodowie - gdy chodzi o skargi załatwiane przez organy jednostek samorządu terytorialnego oraz samorządowe jednostki organizacyjne.”,

c) w § 2 wyrazy „naczelnny organ administracji państwowej” zastępuje się wyrazami „organ administracji rządowej”.

Art. 3.

W ustawie z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 1991 r. Nr 36, poz. 161, z 1992 r. Nr 20, poz. 78, z 1993 r. Nr 28, poz. 127, z 1995 r. Nr 85, poz. 426, z 1996 r. Nr 43, poz. 189 i Nr 146, poz. 680 oraz z 1997 r. Nr 137, poz. 926 i Nr 141, poz. 943 i 944) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1 wyraz „gminy” zastępuje się wyrazami „samorządu terytorialnego”;

2) w art. 2 w § 1 w pkt 1 i 3 wyraz „gminy” zastępuje się wyrazami „samorządu terytorialnego”;

3) art. 3 otrzymuje brzmienie:

„Art. 3. Egzekucję administracyjną stosuje się do obowiązków określonych w art. 2, gdy wynikają one z decyzji lub postanowień właściwych organów, albo - w zakresie administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego - bezpośrednio z przepisu prawa, chyba że przepis szczególny zastrzega dla tych obowiązków tryb egzekucji sądowej.”;

4) w art. 5:

a) pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) w odniesieniu do obowiązków wynikających z decyzji lub postanowień organów administracji rządowej i organów jednostek samorządu terytorialnego -właściwy do orzekania organ I instancji,”

b) w pkt 2 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się zdanie w brzmieniu:

„a w przypadku braku takiej jednostki lub jej bezczynności - podmiot, na rzecz którego wydane zostało orzeczenie lub którego interesy prawne zostały naruszone w wyniku niewykonania obowiązku.”;

5) w art. 7 w § 1 wyraz „gminy” zastępuje się wyrazami „samorządu terytorialnego”;

6) w art. 13 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§2. Na postanowienie w sprawie zwolnienia spod egzekucji służy zażalenie.”;

7) w art. 17 w § 2 wyrazy „organ nadrzędny” zastępuje się wyrazami „organ wyższego stopnia”;

8) art. 19 otrzymuje brzmienie:

„Art. 19. Organem egzekucyjnym w zakresie egzekucji administracyjnej należności pieniężnych jest:

1) naczelnik urzędu skarbowego,

2) właściwy organ jednostki samorządu terytorialnego, jeżeli odrębne ustawy tak stanowią.”;

9) w art. 20 w § 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) właściwy organ jednostki samorządu terytorialnego w zakresie zadań własnych, zadań zleconych i zadań z zakresu administracji rządowej oraz obowiązków wynikających z decyzji i postanowień z zakresu administracji publicznej wydawanych przez samorządowe jednostki organizacyjne.”;

10) w art. 21 w § 1 wyrazy „organy administracji rządowej i organy gminy” zastępuje się wyrazami „organy administracji publicznej”;

11) w art. 23 § 3 otrzymuje brzmienie:

„§3. O wstrzymaniu czynności egzekucyjnych organ wyższego stopnia rozstrzyga z urzędu albo na wniosek zobowiązanego w drodze postanowienia, na które zobowiązanemu i wierzycielowi służy zażalenie.”;

12) art. 25 otrzymuje brzmienie:

„Art. 25. 1. Minister właściwy do spraw finansów publicznych sprawuje kontrolę przestrzegania w toku czynności egzekucyjnych przepisów ustawy przez wierzycieli i organy egzekucyjne w zakresie egzekucji należności pieniężnych.

2. Właściwi ministrowie, centralne organy administracji rządowej oraz inne centralne organy administracji publicznej, a także organy sprawujące nadzór nad jednostkami samorządu terytorialnego, prowadzą kontrolę przestrzegania w toku czynności egzekucyjnych przepisów ustawy - przez wierzycieli i organy egzekucyjne w zakresie egzekucji administracyjnej obowiązków o charakterze niepieniężnym.”;

13) w art. 29:

a) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§2. Jeżeli obowiązek, którego tytuł wykonawczy dotyczy, nie podlega egzekucji administracyjnej, organ egzekucyjny nie przystępuje do egzekucji, zwracając tytuł wykonawczy wierzycielowi.”;

b) dodaje się § 3 w brzmieniu:

„§3. Na postanowienie organu egzekucyjnego o zwrocie służy wierzycielowi zażalenie.”;

14) w art. 34 dodaje się § 4 w brzmieniu:

„4. W przypadku wniesienia zarzutu na podstawie wskazanej w art. 33 § 1 pkt 1-4 i 6 podlega on rozpatrzeniu w terminie 7 dni od jego wniesienia. Zażalenie na postanowienie w sprawie zarzutu podlega przekazaniu organowi wyższego stopnia w terminie 3 dni od dnia jego wniesienia, a rozpatrzeniu - w terminie 7 dni od dnia doręczenia właściwemu organowi.”;

15) w art. 37 w § 1 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„W razie nieuzasadnionej odmowy udzielenia organowi egzekucyjnemu wyjaśnień lub informacji przewidzianych w art. 36 § 1 albo za udzielenie fałszywych wyjaśnień lub informacji osoba odpowiedzialna

może być ukarana przez organ egzekucyjny grzywną do wysokości pięciokrotnego najniższego wynagrodzenia za pracę pracowników określonego przez ministra właściwego do spraw pracy, obowiązującego w dniu nałożenia grzywny.”;

16) w art. 54 w § 2 wyraz „nadrzędny” zastępuje się wyrazami „wyższego stopnia”;

17) w art. 85 w § 1 użyte w różnych przypadkach wyrazy „urzędy pocztowo-telekomunikacyjne” zastępuje się użytymi w odpowiednich przypadkach wyrazami „placówki pocztowe”;

18) w art. 89 w § 5 po wyrazie „państwowych” dodaje się wyrazy „lub samorządowych”;

19) w art. 98 § 4 otrzymuje brzmienie:

„§4. W razie zajęcia pojazdów podlegających rejestracji na podstawie odrębnych przepisów poborca skarbowy zamieszcza w dowodzie rejestracyjnym pojazdu adnotację o zajęciu. O dokonanej rejestracji organ egzekucyjny niezwłocznie zawiadamia właściwy organ prowadzący rejestrację pojazdów.”;

20) w art. 99 w § 3 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„Organ egzekucyjny może również w tych przypadkach zwrócić się o wyrażenie opinii do instytucji zajmującej się badaniem cen”;

21) w art. 105 w § 2 skreśla się wyraz „państwowemu”;

22) art. 126 otrzymuje brzmienie:

„Art. 126. Na wniosek zobowiązanego, który wykonał obowiązek, grzywny uiszczone lub ściągnięte w celu przymuszenia mogą być w uzasadnionych przypadkach zwrócone w całości lub w części. O zwrocie grzywny postanawia organ egzekucyjny. Państwowe organy egzekucyjne mogą zwrócić grzywnę po uzyskaniu zgody organu wyższego stopnia.”;

23) w art. 161 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Zajęte w celu zabezpieczenia ruchomości, o których mowa w art. 104 § 2 pkt 1 i 2, albo które mogą stracić na wartości w przypadku ich przechowywania, mogą być sprzedane bezpośrednio po ich zajęciu.”.

Art. 4.

W ustawie z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 1992 r. Nr 4, poz. 16, Nr 40, poz. 174 i Nr 54, poz. 254, z 1994 r. Nr 43, poz. 165, z 1996 r. Nr 7, poz. 44, Nr 10, poz. 56 i Nr 106, poz. 496 oraz z 1997 r. Nr 6, poz. 31, Nr 28, poz. 153, Nr 80, poz. 495, Nr 88, poz. 554, Nr 121, poz. 770 i Nr 141, poz. 944) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2, w art. 17 w ust. 1, w art. 21, w art. 139 w ust. 5, w art. 140 w pkt 1, i w art. 162 w ust. 1 użyte w różnych przypadkach wyrazy „administracja państwowa” zastępuje się użytymi w odpowiednich przypadkach wyrazami „administracja rządowa”;

2) w art. 5 w pkt 1 i 2, w art. 10 w ust. 1, w art. 14 w ust. 2, 3 i 5, w art. 15 w ust. 3, w art. 16 w ust. 2 i 4, w art. 19, w art. 24 w ust. 1, w art. 26 w ust. 4, w art. 31 ust. 7, w art. 35 w ust. 1, w art. 37 w ust. 3, w art. 43, w art. 45 w ust. 1, w art.

- 46 w ust. 4, w art. 49 w ust. 2, w art. 51 w ust. 2, w art. 53 w ust. 2, w art. 54 w ust. 2, 4, w art. 56 w ust. 5, w art. 60 w ust. 1 i 9, w art. 62, w art. 63, w art. 64 w ust. 3 i 4, w art. 66, w art. 67 w ust. 3, 4, w art. 68 w ust. 1, w art. 69 w ust. 2, w art. 70 w ust. 1 i 2, w art. 73, w art. 74 w ust. 4, w art. 75 w ust. 3, w art. 76 w ust. 2, 3, 4, 5 i 7, w art. 79 w ust. 3 i 4, w art. 81 w ust. 3, w art. 82 w ust. 3 i 4, w art. 86 w ust. 3, w art. 87 w ust. 7, w art. 89 w ust. 2, w art. 90 w ust. 1, w art. 93 w ust. 5, w art. 95 w ust. 3, w art. 96 w ust. 2, w art. 106, w art. 109 w ust. 3, w art. 111 w ust. 2, w art. 113 w ust. 1 i 2, w art. 114 ust. 2, w art. 117 w ust. 1 w pkt 2, w art. 121 w ust. 2, w art. 129 w ust. 2, w art. 133 w pkt 1, w art. 143 ust. 5, w art. 188 w ust. 3, w art. 192 w ust. 2, w art. 206 w ust. 2, w art. 248 w ust. 1 i 2 użyte w różnych przypadkach wyrazy „Minister Obrony Narodowej” zastępuje się użytymi w odpowiednich przypadkach wyrazami „minister właściwy do spraw obrony narodowej”;
- 3) w art. 13 w ust. 2, w art. 15 ust. 3, w art. 17 w ust. 2 i 3, w art. 31 w ust. 7, w art. 35 w ust. 1, w art. 37 w ust. 1, w art. 43, w art. 51 w ust. 2, w art. 54 w ust. 4, w art. 62, w art. 161 w ust. 2, w art. 167, w art. 170 w ust. 2 i w art. 248 w ust. 1 i 2 użyte w różnych przypadkach wyrazy "Minister Spraw Wewnętrznych" zastępuje się użytymi w odpowiednich przypadkach wyrazami "minister właściwy do spraw wewnętrznych";
- 4) w art. 17:
- w ust. 4 w pkt 3 wyrazy „przez naczelne organy administracji państwowej, terenowe organy administracji rządowej” zastępuje się wyrazami „przez organy administracji rządowej”;
  - ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Terenowymi organami obrony cywilnej są wojewodowie, starostowie, wójtowie lub burmistrzowie (prezydenci miast).”;
  - w ust. 7 po wyrazie „województw” stawia się przecinek oraz dodaje wyraz „powiatów”;
  - w ust. 8 po wyrazie „województw” stawia się przecinek oraz dodaje wyraz „powiatów”;
- 5) w art. 18:
- w ust. 2 wyrazy „wojewodów i wójtów” zastępuje się wyrazami „wojewodów, starostów i wójtów”;
  - w ust. 4 skreśla się wyrazy „urzędy rejonowe”;
- 6) w art. 22 pkt 1 otrzymuje brzmienie:
- „1) ministra - stosuje się odpowiednio również do przewodniczącego komitetu wchodzącego w skład Rady Ministrów, centralnego organu administracji rządowej, kierownika innego państwowego urzędu centralnego lub instytucji państwowej, prezesa lub zarządu banku oraz zarządu głównego organizacji społecznej.”;
- 7) w art. 25:
- w ust. 1 wyrazy „właściwe terenowe organy rządowej administracji ogólnej” zastępuje się wyrazami „właściwy wojewoda oraz przewodniczący zarządu gminy lub powiatu sprawujący władzę administracji ogólnej”;
  - w ust. 3 wyrazy „właściwymi terenowymi organami rządowej administracji ogólnej” zastępuje się wyrazami „właściwymi wojewodami oraz przewod-

niczącymi zarządu gminy lub powiatu sprawującymi władzę administracji ogólnej”;

- 8) w art. 26 w ust. 1-3, w art. 28 w ust. 1-4, w art. 29 w ust. 1 pkt 1, w art. 30 w ust. 1 i 2, w art. 33 w ust. 1, w art. 36 w ust. 1 i 2, w art. 38 w ust. 1 i 2 w pkt 1 i 2 i w ust. 3, w art. 40 w ust. 2, w art. 41, w art. 84 w ust. 1, w art. 114 w ust. 2-4, w art. 115, w art. 189 w ust. 1 oraz w art. 190 w ust. 1 użyty w różnych przypadkach wyraz "rejonowa" zastępuje się użytym w odpowiednich przypadkach wyrazem "powiatowa”;
- 9) w art. 26:
- a) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:
- „2a. Wojewódzka komisja lekarska sprawuje nadzór nad działalnością powiatowych komisji lekarskich.”,
- b) w ust. 3 wyrazy „terenowymi organami rządowej administracji ogólnej” zastępuje się wyrazami „województwami oraz przewodniczącymi zarządu gminy lub powiatu sprawującymi władzę administracji ogólnej”;
- 10) w art. 26 w ust. 4, w art. 43, w art. 69 w ust. 2, w art. 96 w ust. 2, w art. 129 w ust. 2, w art. 133 w pkt 1, w art. 161 w ust. 2, w art. 170 w ust. 2, w art. 206 w ust. 2 użyte w różnych przypadkach wyrazy „Minister Zdrowia i Opieki Społecznej” zastępuje się użytymi w odpowiednich przypadkach wyrazami „minister właściwy do spraw zdrowia”;
- 11) w art. 30 w ust. 3 wyrazy „budżetu województwa” zastępuje się wyrazami „budżetów wojewodów”;
- 12) w art. 35 w ust. 2 wyrazy „kierowników urzędów rejonowych rządowej administracji ogólnej” zastępuje się wyrazem „starostów”;
- 13) art. 43 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 43. Minister właściwy do spraw wewnętrznych i minister właściwy do spraw obrony narodowej w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia określają, w drodze rozporządzenia, sposób wzywania do poboru, dokumenty, jakie poborowi powinni przedstawić przy poborze, sposób przygotowania i przeprowadzenia poboru, czynności wojewodów, starostów oraz wójtów lub burmistrzów (prezydentów miast) w tym zakresie, tryb postępowania przed komisjami poborowymi oraz obowiązki i uprawnienia przewodniczącego i członków tych komisji, a także zasady współdziałania komisji poborowych z wojewodami, organami samorządu terytorialnego i komisjami lekarskimi, o których mowa w art. 26 ust. 1.”;
- 14) w art. 51 w ust. 2 użyte wyrazy „Minister Sprawiedliwości” zastępuje się wyrazami „minister właściwy do spraw sprawiedliwości”;
- 15) w art. 52 w ust. 2, w art. 121 w ust. 2, w art. 127 w ust. 2, w art. 128 w ust. 3, w art. 189 w ust. 5, w art. 191 w ust. 4 i 5, w art. 192 w ust. 1, 2 i 3, w art. 193 w ust. 2 i w art. 204 w ust. 1 użyte w różnych przypadkach wyrazy „Minister Pracy i Polityki Socjalnej” zastępuje się użytymi w odpowiednich przypadkach wyrazami „minister właściwy do spraw pracy”;
- 16) w art. 60 w ust. 4 pkt 2 otrzymuje brzmienie:
- „2) w powiatach - do starostów (prezydentów miast na prawach powiatu).”;

- 17) w art. 61 w ust. 2 wyrazy „kierownik urzędu rejonowego rządowej administracji ogólnej” zastępuje się wyrazami „starosta (prezydent miasta na prawach powiatu)”;
- 18) w art. 62 wyrazy „Minister Łączności” zastępuje się wyrazami „minister właściwy do spraw łączności”;
- 19) w art. 95 w ust. 3 wyrazy „Ministrem Transportu i Gospodarki Morskiej” zastępuje się wyrazami „ministrem właściwym do spraw gospodarki morskiej”;
- 20) w art. 142 w ust. 2, w art. 146 w ust. 1 i 2, w art. 156 i w art. 162 w ust. 4 użyte w różnych przypadkach wyrazy "oddziały obrony cywilnej" zastępuje się użytymi w odpowiednich przypadkach wyrazami "jednostki organizacyjne obrony cywilnej";
- 21) w art. 145 w ust. 3 i 5, w art. 151, w art. 152 w ust. 1 pkt 6 i w ust. 2 w art. 154 w ust. 1 pkt 6 i w ust. 2, w art. 156, w art. 159 w ust. 2 i 3, w art. 162 w ust. 4 i 5 i w art. 163 użyty w różnych przypadkach wyrazy „junak” zastępuje się użytym w odpowiednich przypadkach wyrazem „ratownik”;
- 22) w art. 148 w ust. 1, w art. 149 w ust. 2 i 3, w art. 152 w ust. 1 pkt 7, w art. 162 w ust. 1, w art. 208 w ust. 2 i w art. 217 w ust. 1 użyte w różnych przypadkach wyrazy "formacje obrony cywilnej" zastępuje się użytymi w odpowiednich przypadkach wyrazami "jednostki organizacyjne obrony cywilnej";
- 23) w art. 165 w ust. 4 i w art. 193 w ust. 2 użyte w różnych przypadkach wyrazy „Ministrem Finansów” zastępuje się użytymi w odpowiednich przypadkach wyrazami „ministrem właściwym do spraw finansów publicznych”;
- 24) w art. 166 w ust. 3 i w art. 167 użyte w różnych przypadkach wyrazy „Minister Edukacji Narodowej” zastępuje się użytymi w odpowiednich przypadkach wyrazami „minister właściwy do spraw oświaty i wychowania”;
- 25) w art. 174:
  - a) w ust. 2 po wyrazie „określa” dodaje się wyrazy ", w drodze rozporządzenia,";
  - b) skreśla się ust. 3;
- 26) w art. 224 w pkt 3 po wyrazach "powszechnego obowiązku obrony" dodaje się wyrazy "oraz odmawia poddania się badaniom lekarskim".

Art. 5.

W ustawie z dnia 21 grudnia 1978 r. o odznakach i mundurach (Dz.U. Nr 31, poz. 130) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) po art. 2 dodaje się art. 2a w brzmieniu:

- „Art. 2a. 1. Minister właściwy do spraw administracji publicznej, w drodze rozporządzenia, powołuje Komisję Heraldyczną jako organ opiniodawczo-doradczy w zakresie spraw, o których mowa w ust. 3.
2. Do składu Komisji Heraldycznej powołuje się w szczególności: osoby wyróżniające się wysokim poziomem wiedzy z zakresu heraldyki i weksylologii, przedstawiciele organizacji, których statutowe cele związane są z heraldyką i weksylologią oraz przedstawiciele jednostek samorządu terytorialnego.

3. Do zadań Komisji Heraldycznej należy w szczególności:

- 1) opiniowanie wzorów insygniów i symboli, o których mowa w art. 3 ust. 1,
  - 2) opiniowanie i przygotowywanie projektów wzorcowych aktów prawnych związanych z ustanawianiem insygniów władzy państwowej, herbów, flag, emblematów i innych znaków i symboli związanych z heraldyką i weksylologią,
  - 3) udzielanie konsultacji władzom i organom administracji publicznej w dziedzinie właściwego używania insygniów władzy państwowej, herbów, flag, emblematów i innych znaków i symboli związanych z heraldyką i weksylologią.
4. Działalność Komisji Heraldycznej jest finansowana z budżetu państwa.
5. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, strukturę, tryb powoływania i odwoływania oraz szczegółowe zasady postępowania Komisji Heraldycznej.”;

2) art. 3 otrzymuje brzmienie:

- „Art. 3. 1. Jednostki samorządu terytorialnego mogą ustanawiać, w drodze uchwały organu stanowiącego danej jednostki, własne herby, flagi, emblematy oraz insygnia i inne symbole.
2. Wzory symboli, o których mowa w ust. 1, ustanawiane są w zgodzie z zasadami heraldyki, weksylologii i miejscową tradycją historyczną.
3. Wzory symboli, o których mowa w ust. 1, wymagają zaopiniowania przez ministra właściwego do spraw administracji publicznej.
4. Opinia, o której mowa w ust. 3, wydawana jest w terminie 3 miesięcy od dnia złożenia wniosku o jej wydanie.”.

Art. 6.

W ustawie z dnia 31 stycznia 1980 r. o godle, barwach i hymnie Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 7, poz. 18, z 1985 r. Nr 23, poz. 100, z 1990 r. Nr 10, poz. 60 i Nr 34, poz. 199, z 1996 r. Nr 73, poz. 350 oraz z 1997 r. Nr 141, poz. 943) wprowadza się następujące zmiany:

1) po art. 2 dodaje się art. 2a w brzmieniu:

„Art. 2a. Wizerunku orła ustalonego dla godła używają:

- 1) organy władzy państwowej,
- 2) organy administracji rządowej,
- 3) gminy, związki międzygminne oraz ich organy,
- 4) powiaty, związki powiatów oraz ich organy,
- 5) samorzady województw oraz ich organy,
- 6) sądy, prokuratury i komornicy sądowi,
- 7) samorządowe kolegia odwoławcze,

- 8) regionalne izby obrachunkowe,
  - 9) jednostki organizacyjne Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej,
  - 10) jednostki organizacyjne Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Obrony Cywilnej Kraju,
  - 11) jednostki organizacyjne Służby Więziennej,
  - 12) szkoły publiczne, szkoły niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych, państwowe szkoły wyższe, niepaństwowe szkoły wyższe,
  - 13) inne podmioty, jeżeli przepisy szczególne uprawniają je do używania wizerunku orła.”;
- 2) w art. 3 w ust. 1 pkt 1a otrzymuje brzmienie:
- „1a) organów gmin, powiatów, samorządów województw oraz związków jednostek samorządu terytorialnego,”;
- 3) w art. 7 w ust. 1:
- a) pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego - w czasie ich sesji,”,
  - b) dodaje się pkt 6 w brzmieniu:

„6) organów administracji rządowej i innych organów państwowych oraz państwowych jednostek organizacyjnych, a także organów jednostek samorządu terytorialnego i samorządowych jednostek organizacyjnych – z okazji uroczystości oraz rocznic i świąt państwowych.”.

Art. 7.

W ustawie z dnia 6 marca 1981 r. o Państwowej Inspekcji Pracy (Dz.U. z 1985 r. Nr 54, poz. 276, z 1989 r. Nr 34, poz. 178, z 1996 r. Nr 24, poz. 110 i Nr 106, poz. 496 oraz z 1998 r. Nr 113, poz. 717) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 4 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Okręgowy inspektorat pracy obejmuje zakresem swojej właściwości terytorialnej obszar jednego województwa. Siedziby okręgowych inspektoratów pracy ustala Główny Inspektor Pracy.”;
- 2) w art. 5 skreśla się pkt 1.

Art. 8.

W ustawie z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz.U. Nr 14, poz. 60, z 1988 r. Nr 19, poz. 132, z 1989 r. Nr 35, poz. 192, z 1990 r. Nr 34, poz. 198, z 1991 r. Nr 75, poz. 332, z 1993 r. Nr 47, poz. 212, z 1994 r. Nr 127, poz. 627, z 1997 r. Nr 6, poz. 31, Nr 80, poz. 497, Nr 106, poz. 677, Nr 123, poz. 780, z 1998 r. Nr 106, poz. 668) w art. 40 w ust. 4 skreśla się wyrazy „, oprócz urządzeń telekomunikacyjnych”.

Art. 9.

W ustawie z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz.U. Nr 30, poz. 163, Nr 43, poz. 241, z 1990 r. Nr 34, poz. 198, z 1991 r. Nr 103, poz. 446, z 1996 r. Nr 106, poz. 496 i Nr 156, poz. 775, z 1997 r. Nr 54, poz. 349, Nr 115, poz. 741 i Nr 121, poz. 770 oraz z 1998 r. Nr 106, poz. 668) w art. 41 ust. 7 i 8 otrzymują brzmienie:

- "7. Marszałkowie województw i starostowie przedstawiają do zatwierdzenia właściwym sejmikom lub radom powiatów coroczne projekty planów oraz sprawozdania z wykonania zadań i gospodarowania funduszami, o których mowa w ust. 3 i ust. 3a.
8. Środki funduszy centralnego, wojewódzkiego, powiatowego i gminnego gromadzone są na wyodrębnionym rachunku bankowym. Środki tych funduszy nie wykorzystane w danym roku kalendarzowym przechodzą na rok następny."

Art. 10.

W ustawie z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie terytorialnym (Dz.U. z 1996 r. Nr 13, poz. 74, Nr 58, poz. 261, Nr 106, poz. 496 i Nr 132, poz. 622 oraz z 1997 r. Nr 9, poz. 43, Nr 106, poz. 679, Nr 107, poz. 686, Nr 113, poz. 734 i Nr 123, poz. 775) wprowadza się następujące zmiany:

1) tytuł ustawy otrzymuje brzmienie:

„o samorządzie gminnym”;

2) w art. 7 w ust. 1 w pkt 3 po wyrazie „ciepłą” dodaje się wyrazy „oraz gaz”;

3) w art. 7 w ust. 1 w pkt 7, 9, 12 oraz 13, w art. 9 w ust. 2 i 3, w art. 24f w ust. 2 i 5, w art. 49 w ust. 1, w art. 85 w ust. 1, w art. 87 i w art. 88 użyty w różnych przypadkach i liczbach wyraz „komunalny” zastępuje się użytym w odpowiednich przypadkach i liczbach wyrazem „gminny”;

4) w art. 10 w ust. 1 wyraz „międzykomunalnego” zastępuje się wyrazem „międzygminnego”;

5) w art. 10 w ust. 2, w art. 64 w ust. 1 i 5 i w art. 73a ust. 1 skreśla się użyte w różnych przypadkach i liczbach wyrazy „(związki komunalne)”;

6) w art. 20:

a) w ust. 2 wyrazy „sejmiku samorządowego” zastępuje się wyrazami „rady poprzedniej kadencji” oraz po wyrazach „na obszarze całego kraju” dodaje się wyrazy „lub w przypadku wyborów przedterminowych w ciągu 7 dni po ogłoszeniu wyników wyborów do rady gminy”;

b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Po upływie terminu określonego w ust. 2 sesję zwołuje przewodniczący wojewódzkiej komisji wyborczej w ciągu 21 dni po ogłoszeniu zbiorczych wyników wyborów dla całego kraju lub w przypadku wyborów przedterminowych w ciągu 21 dni po ogłoszeniu wyników wyborów do rady gminy.”;

7) w art. 24h ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Przewodniczący rady gminy składa oświadczenie, o którym mowa w ust. 1, przewodniczącemu zarządu gminy. Przepisy ust. 2 zdanie drugie i ust. 4 stosuje się odpowiednio.”;

8) w art. 28a ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Organy gminy ulegają rozwiązaniu z mocy prawa również w przypadkach określonych w art. 197 ust. 1 pkt 1 i 4 oraz ust. 5 ustawy z dnia 16 lipca 1998 r. - Ordynacja wyborcza do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw (Dz.U. Nr 95, poz. 602).”;

9) w art. 39 ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Od decyzji wydanej przez wójta, burmistrza (prezydenta miasta), zarząd gminy lub organ, o którym mowa w ust. 4, służy odwołanie do samorządowego kolegium odwoławczego, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej.”;

10) art. 39a otrzymuje brzmienie:

„Art. 39a. Prezes Rady Ministrów, w drodze rozporządzenia, ustala instrukcję kancelaryjną dla organów gmin i związków międzygminnych.”;

11) w art. 43 wyraz „komunalnych” zastępuje się wyrazem „gminnych”;

12) w art. 45:

a) w ust. 1 skreśla się wyrazy „,z zastrzeżeniem przepisu ust. 2”,

b) skreśla się ust. 2;

13) tytuł rozdziału 6 otrzymuje brzmienie:

„Gminna gospodarka finansowa”;

14) w art. 52 w ust. 1 skreśla się wyrazy „, uwzględniając zasady prawa budżetowego i wskazówki rady gminy”;

15) tytuł rozdziału 7 otrzymuje brzmienie:

„Związki i porozumienia międzygminne”;

16) w art. 64 w ust. 3, w art. 72 w ust. 4, w art. 74 ust. 1, w art. 75, w art. 98 w ust. 2 i 3 i w art. 99 w ust. 1a i 2 użyty w różnych przypadkach i liczbach wyraz „komunalny” zastępuje się użytym w odpowiednich przypadkach i liczbach wyrazem „międzygminny”;

17) w art. 66 skreśla się wyrazy „sejmik samorządowy oraz”;

18) skreśla się rozdział 8;

19) tytuł rozdziału 10 otrzymuje brzmienie:

„Nadzór nad działalnością gminną”;

20) w art. 95 w ust. 2 skreśla się wyrazy „prezydium sejmiku i”;

21) w art. 96 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Jeżeli powtarzającego się naruszenia Konstytucji lub ustaw dopuszcza się zarząd gminy, wojewoda wzywa radę gminy do zastosowania niezbędnych środków, a jeżeli wezwanie to nie odnosi skutku – występuje z wnioskiem do Prezesa Rady Ministrów o rozwiązanie zarządu gminy. W razie rozwiązania zarządu, do czasu wyboru nowego zarządu, funkcję zarządu pełni osoba wyznaczona przez Prezesa Rady Ministrów.”;

22) w art. 97:

- a) w ust. 2 skreśla się wyrazy „oraz po wysłuchaniu opinii sejmiku”,
- b) w ust. 3 skreśla się wyrazy „zaopiniowany przez sejmik”;

23) w art. 99 skreśla się ust. 1.

Art. 11.

W ustawie z dnia 22 marca 1990 r. o pracownikach samorządowych (Dz.U. Nr 21, poz. 124, Nr 43, poz. 253, z 1994 r. Nr 98, poz. 471 oraz z 1997 r. Nr 9, poz. 43 i Nr 28, poz. 153) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„Art. 1. Ustawa określa status prawny pracowników zatrudnionych w :

- 1) urzędzie marszałkowskim, wojewódzkich samorządowych jednostkach organizacyjnych,
  - 2) starostwie powiatowym, powiatowych jednostkach organizacyjnych,
  - 3) urzędzie gminy, w jednostkach pomocniczych gminy oraz w gminnych jednostkach i zakładach budżetowych,
  - 4) biurach (ich odpowiednikach) związków jednostek samorządu terytorialnego oraz zakładów budżetowych utworzonych przez te związki,
  - 5) biurach (ich odpowiednikach) jednostek administracyjnych jednostek samorządu terytorialnego
- zwanych dalej „pracownikami samorządowymi”.

Art. 2. Pracownicy samorządowi są zatrudniani:

1) na podstawie wyboru:

- a) w urzędzie marszałkowskim: marszałek województwa, wiceprzewodniczący zarządu oraz pozostali członkowie zarządu województwa - jeżeli statut województwa tak stanowi,
- b) w starostwie powiatowym: starosta, wicestarosta oraz pozostali członkowie zarządu powiatu - jeżeli statut powiatu tak stanowi, z tym że z członkami zarządu powiatu wybranymi spoza składu rady powiatu zawsze nawiązuje się stosunek pracy,
- c) w urzędzie gminy: wójt, burmistrz, prezydent miasta, ich zastępcy, pozostali członkowie zarządu gminy - jeżeli statut gminy tak stanowi,
- d) w związkach jednostek samorządu terytorialnego: przewodniczący zarządu związku i pozostali członkowie zarządu - jeżeli statut związku tak stanowi,

2) na podstawie mianowania: pracownicy zatrudniani na stanowiskach pracy określonych w statucie gminy bądź związku międzygminnego,

- 3) na podstawie powołania: sekretarz gminy, sekretarz powiatu, skarbnik gminy (główny księgowy budżetu), skarbnik powiatu (główny księgowy budżetu powiatu), skarbnik województwa (główny księgowy budżetu województwa),
- 4) na podstawie umowy o pracę: pozostali pracownicy samorządowi.";

2) art. 4 otrzymuje brzmienie:

„Art. 4. Czynności w sprawach z zakresu prawa pracy za podmioty określone w art. 1, zwane dalej „pracodawcami samorządowymi”, dokonują:

- 1) organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego lub w zakresie ustalonym przez ten organ w odrębnej uchwale jego przewodniczący - wobec przewodniczącego zarządu tej jednostki - w formie uchwały,
- 2) przewodniczący zarządu jednostki samorządu terytorialnego wobec członków zarządu tej jednostki,
- 3) przewodniczący zgromadzenia związku jednostek samorządu terytorialnego wobec członków zarządu tego związku,
- 4) w urzędzie jednostki samorządu terytorialnego - przewodniczący zarządu tej jednostki wobec pozostałych pracowników urzędu oraz wobec kierowników samorządowych jednostek organizacyjnych będących samodzielnymi pracodawcami samorządowymi innymi niż wymienieni w pkt 1-3,
- 5) kierownik jednostki organizacyjnej - za innego niż wymieniony w pkt 1-4 pracodawcę samorządowego.”;

3) po art. 4 dodaje się art. 4a w brzmieniu:

„Art. 4a. Akt mianowania pracownika samorządowego jest sporządzany w formie pisemnej i zawiera co najmniej:

- 1) nazwę pracodawcy samorządowego,
- 2) imię i nazwisko pracownika samorządowego,
- 3) datę nawiązania stosunku pracy,
- 4) określenie stanowiska pracy,
- 5) określenie wysokości i składników wynagrodzenia za pracę,
- 6) datę obowiązku podjęcia czynności służbowych,
- 7) podpis osoby dokonującej mianowania.”;

4) art. 6 i 7 otrzymują brzmienie:

„Art. 6. Małżonkowie oraz osoby pozostające ze sobą w stosunku pokrewieństwa do drugiego stopnia lub stosunku powinowactwa pierwszego stopnia i przysposobienia, opieki lub kurateli - nie mogą być zatrudnieni u pracodawców samorządowych, jeżeli powstałby między tymi osobami stosunek bezpośredniej podległości służbowej.

- Art. 7. Do mianowanych pracowników samorządowych stosuje się odpowiednio przepis art. 10 ustawy z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych (Dz.U. Nr 31, poz. 214, z 1984 r. Nr 35, poz. 187, z 1988 r. Nr 19, poz. 132, z 1989 r. Nr 4, poz. 24 i Nr 34, poz. 178 i 182, z 1990 r. Nr 20, poz. 121, z 1991 r. Nr 55, poz. 234, Nr 88, poz. 400 i Nr 95, poz. 425, z 1992 r. Nr 54, poz. 254 i Nr 90, poz. 451, z 1994 r. Nr 136, poz. 704, z 1995 r. Nr 132, poz. 640, z 1996 r. Nr 89, poz. 402 i Nr 106, poz. 496 oraz z 1997 r. Nr 98, poz. 604, Nr 133 poz. 882 i 883 i Nr 141, poz. 943), zwanej dalej „ustawą o pracownikach urzędów państwowych”;
- 5) w art. 10 w ust. 1 w pkt 2 wyrazy „w art. 1” zastępuje się wyrazami „w art. 1 pkt 3 oraz biur (ich odpowiedników), o których mowa w art. 1 pkt 4,”;
- 6) w art. 12 po wyrazie „pracownik” dodaje się wyraz „samorządowy”;
- 7) w art. 15 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
- „1. Do podstawowych obowiązków pracownika samorządowego należy dbałość o wykonywanie zadań publicznych oraz o środki publiczne, z uwzględnieniem interesów państwa oraz indywidualnych interesów obywateli.”;
- 8) w art. 16:
- a) w ust. 2 wyrazy „wójta (burmistrza, prezydenta miasta)” zastępuje się wyrazami „przewodniczącego zarządu jednostki samorządowej”;
- b) skreśla się ust. 4;
- 9) w art. 17 w ust. 2 wyrazy „organ związku lub sejmiku samorządowego” zastępuje się wyrazami „lub organ związku jednostek samorządu terytorialnego”;
- 10) w art. 19 wyrazy „kierownika urzędu lub jednostki, o której mowa w art. 1” zastępuje się wyrazami „upoważnionego do czynności w sprawach z zakresu prawa pracy w imieniu pracodawcy samorządowego”;
- 11) w art. 24 w ust. 1 skreśla się wyrazy „w jednostkach, o których mowa w art. 1,”;
- 12) w art. 26 w ust. 2 wyrazy „wójta (burmistrza, prezydenta miasta) lub kierownika jednostki administracyjnej, o której mowa w art. 1” zastępuje się wyrazami „upoważnionego do czynności w sprawach z zakresu prawa pracy w imieniu pracodawcy samorządowego”;
- 13) w art. 27 w ust. 2-4 skreśla się wyrazy „lub sejmiku samorządowego”;
- 14) w art. 28 wyrazy „jednostek administracyjnych” zastępuje się wyrazami „pracodawców samorządowych”;
- 15) w art. 29 wyrazy „wójt (burmistrz, prezydent miasta), kierownik jednostki administracyjnej, o której mowa w art. 1,” zastępuje się wyrazami „przewodniczący zarządu jednostki samorządowej”.

Art. 12.

W ustawie z dnia 17 maja 1990 r. o podziale zadań i kompetencji określonych w ustawach szczególnych pomiędzy organy gminy a organy administracji rządowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz.U. Nr 34, poz. 198, Nr 43, poz. 253 i Nr 87, poz. 506, z 1991 r. Nr 95, poz. 425, Nr 107, poz. 464 i Nr 114, poz. 492, z 1995 r. Nr

90, poz. 446, z 1996 r. Nr 114, poz. 542 oraz z 1997 r. Nr 121, poz. 769) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 4 skreśla się pkt 2;
- 2) skreśla się art. 5-7.

Art. 13.

W ustawie z dnia 29 listopada 1990 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 1998 r. Nr 64, poz. 414, Nr 106, poz. 668 i Nr 117, poz. 756) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 2a w ust. 1 w pkt 7 i 9, w art. 19 w ust. 3, w art. 20 w ust. 4, 5, 6 i 7 pkt 1, 2, 3 oraz w art. 35 w ust. 5 użyte w różnych przypadkach i liczbie wyrazy ", w tym specjalistyczne" skreśla się;
- 2) w art. 2a w ust. 1 dodaje się pkt 11-14 w brzmieniu:
  - „11) interwencji kryzysowej - oznacza to świadczenie specjalistycznych usług, zwłaszcza psychologicznych, prawnych, hotelowych, które są dostępne całą dobę - osobom, rodzinom i społecznościom będącym ofiarami przemocy lub znajdującym się w innej sytuacji kryzysowej - w celu zapobieżenia powstawania lub pogłębiania się dysfunkcji tych osób, rodzin lub społeczności,
  - 12) domu pomocy społecznej - oznacza to jednostkę świadcząca na poziomie obowiązującego standardu osobom wymagającym całodobowej opieki z powodu wieku lub choroby usługi: bytowe, opiekuńcze, wspomagające, edukacyjne w formach i zakresie wynikających z indywidualnych potrzeb oraz umożliwiającą korzystanie ze świadczeń przysługujących z tytułu powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego,
  - 13) placówce opiekuńczo wychowawczej – oznacza to domy dziecka, rodzinne domy dziecka, pogotowia opiekuńcze, ogniska wychowawcze, świetlice i kluby środowiskowe, działające na podstawie ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 1996 r. Nr 67, poz. 329, Nr 106, poz. 496, z 1997 r. Nr 28, poz. 153, Nr 141, poz. 943 oraz z 1998 r. Nr 117, poz. 759),
  - 14) ośrodkach adopcyjno-opiekuńczych - oznacza to jednostkę inicjującą i wspomagającą zastępcze formy opieki i wychowania rodzinnego, działającą na podstawie ustawy o systemie oświaty.";
- 3) w art. 4 w ust. 1 po wyrazach „z zastrzeżeniem art. 27a” dodaje się wyrazy „i art. 31d”;
- 4) po art. 10 dodaje się art. 10a w brzmieniu:

„Art. 10a. Do zadań z zakresu pomocy społecznej realizowanych przez powiat należy:

  - 1) organizowanie i zapewnienie usług w określonym standardzie w domu pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz kierowanie osób ubiegających się o przyjęcie do domu pomocy społecznej,
  - 2) opracowywanie powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych,

- 3) udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach,
  - 4) organizowanie specjalistycznego poradnictwa,
  - 5) udzielanie schronienia, posiłku, niezbędnego ubrania, sprawienie pogrzebu osobom bezdomnym przebywającym na terenie powiatu, które zerwały w sposób trwały związki z gminą, na której terenie miało miejsce zdarzenie powodujące bezdomność,
  - 6) prowadzenie ośrodka interwencji kryzysowej,
  - 7) prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych,
  - 8) zapewnienie szkolenia i doskonalenia zawodowego kadr pomocy społecznej z terenu powiatu,
  - 9) doradztwo metodyczne dla ośrodków pomocy społecznej i pracowników socjalnych,
  - 10) finansowanie powiatowych ośrodków wsparcia, z wyłączeniem ośrodków, o których mowa w art. 11a pkt 1,
  - 11) pomoc w integracji ze środowiskiem osób opuszczających zakłady karne oraz niektóre rodzaje placówek opiekuńczo-wychowawczych, resocjalizacyjnych, zakłady dla nieletnich i rodziny zastępcze, o których mowa w art. 31c ust. 1, z zastrzeżeniem art. 11a pkt 4,
  - 12) podejmowanie innych działań wynikających z rozeznaczonych potrzeb,
  - 13) realizacja innych zadań przewidzianych w odrębnych ustawach.";
- 5) po art. 11 dodaje się art. 11a i 11b w brzmieniu:

"Art. 11a. Do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat należy:

- 1) organizowanie i zapewnianie funkcjonowania powiatowych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- 2) przyznawanie oraz wypłacanie świadczeń przewidzianych ustawą osobom bezdomnym, przebywającym na terenie powiatu, które zerwały w sposób trwały związki z gminą, na której terenie miało miejsce zdarzenie powodujące bezdomność,
- 3) pokrywanie kosztów podstawowej opieki zdrowotnej osobom bezdomnym, o których mowa w art. 10a pkt 5,
- 4) przyznawanie specjalnego świadczenia pieniężnego dla osób opuszczających niektóre rodzaje placówek opiekuńczo-wychowawczych, resocjalizacyjnych, zakładów dla nieletnich i rodzin zastępczych,
- 5) organizowanie opieki w rodzinach zastępczych oraz udzielanie pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych w nich dzieci,
- 6) pomoc uchodźcom na podstawie art. 33,

- 7) utworzenie i utrzymywanie powiatowego centrum pomocy rodzinie i zapewnianie środków na wynagrodzenia pracowników realizujących zadania określone w pkt 1-6.

Art. 11b. 1. Do zadań z zakresu pomocy społecznej realizowanych przez samorząd województwa należy:

- 1) sporządzanie bilansu potrzeb i środków w zakresie pomocy społecznej we współpracy z gminami i powiatami oraz opracowywanie strategii rozwoju,
- 2) opracowywanie i wdrażanie celowych programów służących realizacji zadań pomocy społecznej i ich dofinansowywanie,
- 3) organizowanie kształcenia, w tym prowadzenie szkół służb społecznych oraz szkolenia zawodowego kadr pomocy społecznej,
- 4) identyfikowanie przyczyn ubóstwa oraz wspieranie i prowadzenie działań na rzecz wyrównywania poziomu życia mieszkańców województwa,
- 5) inspirowanie i promowanie nowych rozwiązań w zakresie polityki społecznej, w tym pomocy społecznej.

2. W celu realizacji zadań, o których mowa w ust. 1, można powołać jednostkę organizacyjną "regionalny ośrodek polityki społecznej".";

6) w art. 18 w ust. 5 wyrazy „Minister Pracy i Polityki Socjalnej w porozumieniu z Ministrem Zdrowia i Opieki Społecznej” zastępuje się wyrazami „Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia”;

7) w art. 20:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Dom pomocy społecznej zapewnia całodobową opiekę oraz zaspokaja niezbędne potrzeby bytowe, edukacyjne, społeczne i religijne na poziomie obowiązującego standardu.”,

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Wydatki związane z zapewnieniem całodobowej opieki mieszkańcom oraz zaspokajaniem ich niezbędnych potrzeb bytowych i społecznych w całości pokrywa dom pomocy społecznej.”,

c) dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Dom pomocy społecznej umożliwia mieszkańcom korzystanie z przysługujących na podstawie odrębnych przepisów świadczeń zdrowotnych oraz pokrywa opłaty ryczałtowe i częściową odpłatność do wysokości limitu ceny przewidziane w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym. Dom może również pokryć wydatki ponoszone na niezbędne usługi pielęgnacyjne w zakresie wykraczającym poza uprawnienia wynikające z przepisów o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym.”,

d) skreśla się ust. 8;

8) w art. 31 w ust. 5, w art. 35 w ust. 5, w art. 35a w ust. 5, w art. 43 w ust. 6a, w art. 49 w ust. 3, w art. 51 w ust. 4 i 5, w art. 51a w ust. 2, w art. 53 w ust. 1 i w ust. 2 w pkt 3 i 4 oraz w art. 54 w ust. 2 i 3 użyte w różnych przypadkach wyrazy „Minister Pracy i Polityki Socjalnej” zastępuje się użytymi w odpowiednich przypadkach wyrazami „minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego”;

9) po art. 31b dodaje się art. 31c-31h w brzmieniu:

"Art. 31c.1. Pomoc w integracji ze środowiskiem osób objętych opieką całkowitą w niektórych rodzajach placówek opiekuńczo-wychowawczych, resocjalizacyjnych i zakładach dla nieletnich, określonych odrębnymi przepisami, oraz rodzin zastępczych, polega na przyznaniu specjalnego świadczenia pieniężnego na zagospodarowanie, pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych i ekonomicznego usamodzielnienia, a także na pracy socjalnej. Pomoc ta przysługuje osobom opuszczającym placówkę lub rodzinę zastępczą, znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej i nie mogącym uzyskać pomocy od rodziców lub dziadków.

2. Usamodzielnianym wychowankom placówek i zakładów dla nieletnich, o których mowa w ust. 1, udziela się również pomocy w formie rzeczowej (wyprawki).

3. Przepisy ust. 1 i 2, stosuje się do usamodzielnianych wychowanków specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych, określonych w odrębnych przepisach.

4. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego w porozumieniu z ministrem do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia:

1) warunki i kryteria, które powinien spełnić usamodzielniany wychowanek oraz jego rodzice lub dziadkowie, do uzyskania uprawnienia i pomocy, o której mowa w ust. 1,

2) szczegółowe zasady udzielania pomocy, o której mowa w ust. 1, wysokość specjalnego świadczenia pieniężnego na zagospodarowanie oraz wartość i składniki wyprawki,

3) rodzaje placówek, których wychowankowie są uprawnieni do korzystania z pomocy, o której mowa w ust. 1.

Art. 31d. 1. Dzieciom i małoletnim pozbawionym całkowicie lub częściowo opieki rodzicielskiej starosta organizuje opiekę w rodzinach zastępczych.

2. Umieszczenie dziecka w rodzinie zastępczej następuje na podstawie orzeczenia sądu opiekuńczego.

3. Dziecko może być również umieszczone w rodzinie zastępczej bez orzeczenia sądu opiekuńczego, na wniosek lub za zgodą rodziców dziecka, na podstawie umowy cywilnoprawnej powierzenia dziecka, zawartej na piśmie między rodziną zastępczą a starostą właściwym z względu na miejsce zamieszkania tej rodziny, o czym starosta zawiadamia sąd opiekuńczy. W razie wątpliwości co do spełniania warunków wymienionych w art. 31e starosta przekazuje sprawę sądowi opiekuńczemu.

4. Rodzina zastępcza podejmuje obowiązek opieki nad dzieckiem i jego wychowaniem z dniem umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej na podstawie orzeczenia sądu opiekuńczego albo z dniem zawarcia umowy, o której mowa w ust 3.
5. Rodziny zastępcze otrzymują pomoc pieniężną na każde skierowane dziecko, w zależności od sytuacji dochodowej rodziny zastępczej i dziecka.
6. Odpowiednio przygotowane i niespokrewnione z dzieckiem lub małoletnim rodziny zastępcze mogą otrzymywać ponadto wynagrodzenie w przypadku, gdy dziecko jest kierowane do tej rodziny na pobyt okresowy, do czasu unormowania sytuacji życiowej dziecka.

Art. 31e. 1. Pełnienie funkcji rodziny zastępczej może być powierzone małżeństwu lub osobie nie pozostającej w związku małżeńskim, jeżeli spełniają następujące warunki:

- 1) dają rękojmię należytego wykonywania zadań rodziny zastępczej,
- 2) mają obywatelstwo polskie, stałe miejsce zamieszkania w Polsce i korzystają z pełni praw cywilnych i obywatelskich,
- 3) nie były pozbawione praw rodzicielskich i opiekuńczych,
- 4) nie są chore na chorobę uniemożliwiającą właściwą opiekę nad dzieckiem, co zostało stwierdzone zaświadczeniem lekarskim,
- 5) mają odpowiednie warunki mieszkaniowe oraz stałe źródło utrzymania.

2. Osobom i rodzinom podejmującym się funkcji rodziny zastępczej starosta zapewnia odpowiednie przygotowanie i szkolenie.

Art. 31f. 1. Starosta właściwy dla miejsca zamieszkania rodziny zastępczej udziela pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych.

2. Podstawą przyznania pomocy pieniężnej jest umowa zawarta między starostą a rodziną zastępczą.
3. Rodzice, których dzieci przebywają w rodzinach zastępczych, są obowiązani do ponoszenia odpłatności z tego tytułu. Starosta wydaje decyzję o wysokości tej odpłatności.

4. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) rodzaje rodzin zastępczych, uwzględniające zwłaszcza występowanie pokrewieństwa pomiędzy rodziną a dzieckiem oraz szczegółowe zasady ich działania i finansowania i wysokość pomocy pieniężnej w zależności od sytuacji dochodowej dziecka i rodziny zastępczej a także zasady przyznawania wynagrodzenia, o którym mowa w art. 31d ust. 6, w zależności od zakresu świadczonych usług opiekuńczo-wychowawczych,
- 2) szczegółowe zasady doboru rodzin zastępczych oraz umieszczenia dzieci w tych rodzinach,

- 3) zasady i wysokość odpłatności rodziców za pobyt ich dzieci w rodzinach zastępczych oraz sposób i tryb postępowania w tych sprawach.

Art. 31g. 1. Rozwiązanie umowy powierzenia dziecka, o której mowa w art. 31d ust 3, następuje po upływie 3 miesięcy od dnia wypowiedzenia dokonanego na piśmie przez jedną ze stron.

2. Starosta właściwy dla miejsca zamieszkania rodziny zastępczej może rozwiązać z tą rodziną umowę powierzenia dziecka bez wypowiedzenia w razie:

- 1) rażącego niewywiązywania się rodziny zastępczej z przyjętych zadań,
- 2) ustania warunków wymaganych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, wymienionych w art. 31e ust. 1 pkt 1 i 3; w razie rozwiązania umowy powierzenia dziecka, starosta właściwy dla miejsca zamieszkania rodziny zastępczej, ma obowiązek zapewnienia dziecku dalszej pieczy i wychowania.

Art. 31h. Należności z tytułu odpłatności rodziców za pobyt ich dzieci w rodzinach zastępczych podlegają egzekucji administracyjnej.";

10) w art. 35 skreśla się ust. 4a;

11) w art. 55 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Pomoc pieniężna przyznawana rodzinom zastępczym przed dniem 1 stycznia 1999 r. nie ulega zmianie, chyba że rodzina zastępcza wystąpi z wnioskiem o tę zmianę.”;

12) po art. 55 dodaje się art. 55a-55f w brzmieniu:

"Art. 55a. 1. Domy pomocy społecznej prowadzone przed dniem 1 stycznia 1999 r. uznaje się do roku 2006 za domy spełniające standard usług, określony odrębnymi przepisami, jeżeli opracowały i realizują program naprawczy, o którym mowa w art. 20. Warunkowe zezwolenie w tym zakresie wydaje wojewoda.

2. Poziom usług świadczonych przez dom pomocy społecznej w zakresie zaspokojenia potrzeb bytowych, opiekuńczych osobom przebywającym w takim domu nie może ulec obniżeniu po dniu 1 stycznia 1999 r.

Art. 55b. 1. Przepisy określające w ustawie zadania powiatów stosuje się odpowiednio do miast na prawach powiatu.

2. Zadania powiatowych centrów pomocy rodzinie w miastach, o których mowa w ust. 1, realizują miejskie ośrodki pomocy społecznej tych miast, które mogą być nazwane "miejskimi ośrodkami pomocy rodzinie.

Art. 55c. 1. Powiaty i miasta na prawach powiatów przejmują od wojewodów z dniem 1 stycznia 1999 r. mające siedziby na ich terenie domy pomocy społecznej, placówki i ośrodki, o których mowa w art. 2a ust. 1 pkt 7, z wyłączeniem jednostek organizacyjnych prowadzonych przez gminy.

2. Mienie domów pomocy społecznej, placówek i ośrodków, o których mowa w ust. 1, staje się własnością powiatu z dniem ich przejęcia.

Art. 55d. Środki na realizację określonych w ustawie zadań powiatów, w tym prowadzenie placówek, domów pomocy społecznej i ośrodków o których mowa w art. 55c ust. 1, a także zadań samorządu województwa, określają odrębne ustawy.

Art. 55e. 1. Powiat i miasto na prawach powiatu nie może, bez zgody wojewody, w okresie 5 lat od dnia wejścia w życie ustawy zmienić przeznaczenia i typu domu pomocy społecznej, placówek i ośrodków wsparcia, o których mowa w art. 2a ust. 1 pkt 7.

2. Decyzję administracyjną o skierowaniu do odpowiedniego typu domu pomocy społecznej wydaje, w imieniu starosty, kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie właściwy ze względu na miejsce zamieszkania osoby ubiegającej się, po uzgodnieniu z podmiotem prowadzącym dom, jeżeli okres oczekiwania na miejsce w domu pomocy społecznej nie przekracza 3 miesięcy.

3. W przypadku niemożności wydania decyzji, o której mowa w ust. 2, w związku z brakiem miejsca w domu pomocy społecznej, kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie wydaje decyzję kwalifikującą osobę do domu pomocy społecznej oraz ustala w tej decyzji przewidywany czas oczekiwania i miejsce na liście osób oczekujących, po uzgodnieniu z podmiotem prowadzącym dom.

4. Osobie, która przed dniem wejścia w życie ustawy otrzymała decyzję o odmowie skierowania do domu pomocy społecznej w związku z brakiem miejsca, kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie wydaje ponownie decyzję o skierowaniu do określonego typu domu pomocy społecznej po uzgodnieniu z podmiotem prowadzącym taki dom, a w razie braku miejsca wydaje decyzję kwalifikującą osobę do domu pomocy społecznej i ustala w decyzji przewidywany czas oczekiwania i miejsce na liście osób oczekujących. Decyzja ta nie może być mniej korzystna od posiadanej decyzji w przedmiotowej sprawie.

Art. 55f. 1. Na realizację zadań własnych z zakresu pomocy społecznej powiaty i samorządy województw otrzymują także dotacje celowe z budżetu państwa.

2. Stroną umowy zawartej przez wojewodę z podmiotami, o których mowa w art. 12a ustawy, w sprawie zlecenia prowadzenia domów pomocy społecznej oraz środowiskowych domów samopomocy o zasięgu ponadlokalnym, oraz umów zawartych między kuratorem a rodziną zastępczą, z dniem 1 stycznia 1999 r. staje się starosta.”.

Art. 14.

W ustawie z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz.U. Nr 81, poz. 351, z 1994 r. Nr 27, poz. 96 i Nr 89, poz. 414, z 1996 r. Nr 106, poz. 496, z 1997 r. Nr 111, poz. 725 i Nr 121, poz. 770 oraz z 1998 r. Nr 106, poz. 668) art. 14 otrzymuje brzmienie:

- „Art.14. 1. Krajowy system ratowniczo-gaśniczy ma na celu ochronę życia, zdrowia, mienia lub środowiska poprzez:
- 1) walkę z pożarami lub innymi klęskami żywiołowymi,
  - 2) ratownictwo techniczne,
  - 3) ratownictwo chemiczne,
  - 4) ratownictwo ekologiczne,
  - 5) ratownictwo medyczne.
2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady organizacji krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego, w szczególności w zakresie:
- 1) organizacji na obszarze powiatu, województwa i kraju,
  - 2) walki z pożarami i innymi klęskami żywiołowymi,
  - 3) ratownictwa technicznego, chemicznego, ekologicznego i medycznego,
  - 4) dysponowania do działań ratowniczych,
  - 5) kierowania działaniem ratowniczym,
  - 6) prowadzenia dokumentacji zdarzeń określonych w art. 2 pkt 2 oraz dokumentacji funkcjonowania krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego,
  - 7) organizacji odwodów operacyjnych,
  - 8) organizacji stanowisk kierowania.
3. Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej, wojewoda lub starosta odpowiednio na obszarze kraju, województwa lub powiatu określają zadania krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego, koordynują jego funkcjonowanie i kontrolują wykonywanie wynikających stąd zadań, a w sytuacjach nadzwyczajnych zagrożeń życia, zdrowia lub środowiska kierują tym systemem.
4. Wojewoda i starosta wykonują swoje zadania przy pomocy zespołów do spraw ochrony przeciwpożarowej i ratownictwa.
5. Wójt (burmistrz lub prezydent miasta) koordynuje funkcjonowanie krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego na obszarze gminy w zakresie ustalonym przez wojewodę. Zadanie to wykonywane jest przy pomocy komendanta gminnego ochrony przeciwpożarowej, jeżeli komendant taki został zatrudniony przez gminę.
6. Zespoły, o których mowa w ust. 4, w przypadku powstania klęski żywiołowej lub innego nadzwyczajnego zdarzenia oraz zagrożenia życia, zdrowia lub środowiska noszącego znamiona kryzysu, stają się zespołami reagowania kryzysowego.
7. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, skład oraz szczegółowe zasady działania i tryb powoływania zespołów, o których mowa w ust. 4.
8. W sytuacjach nadzwyczajnych zagrożeń ludzi i środowiska występujących na obszarze przekraczającym granice powiatu, koor-

dynacja działań powiatowych zespołów do spraw ochrony przeciwpożarowej i ratownictwa należy do wojewody.

9. W sytuacjach nadzwyczajnych zagrożeń ludzi i środowiska występujących na obszarze przekraczającym granice województwa, koordynacja działań wojewódzkich zespołów do spraw ochrony przeciwpożarowej i ratownictwa należy do ministra właściwego do spraw wewnętrznych."

Art. 15.

W ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 1996 r. Nr 67, poz. 329 i Nr 106, poz. 496, z 1997 r. Nr 28, poz. 153 i Nr 141, poz. 943 oraz z 1998 r. Nr 117, poz. 759) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 5 w ust. 5 wyrazy „szkół podstawowych artystycznych i gimnazjów artystycznych” zastępuje się wyrazami „szkół artystycznych”;

- 2) w art. 59 w ust. 2 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„W przypadku szkoły artystycznej wymagana jest również opinia ministra właściwego do spraw kultury.”;

- 3) w art. 60 po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia, standardy usług w zakresie opieki nad dzieckiem i wychowania dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, o których mowa w ustawie z dnia 29 listopada 1990 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 1998 r. Nr 64, poz. 414 i Nr 106, poz. 668).”;

- 4) w art. 79:

- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Szkoły publiczne, przedszkola publiczne i placówki publiczne zakładane i prowadzone przez organy i podmioty zaliczane na podstawie odrębnej ustawy do sektora finansów publicznych są jednostkami lub zakładami budżetowymi. Zasady gospodarki finansowej tych szkół, przedszkoli i placówek określają odrębne przepisy.”;

- b) w ust. 2 po wyrazie „Przedszkola” dodaje się wyraz „,szkoły”;

- c) w ust. 3 po wyrazach „rady przedszkola” dodaje się wyraz „,szkoły”.

Art. 16.

W ustawie z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do bezpłatnych i ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego (Dz.U. Nr 54, poz. 254, z 1994 r. Nr 40, poz. 150, Nr 80, poz. 368, Nr 113, poz. 547, z 1995 r. Nr 50, poz. 261, z 1996 r. Nr 100, poz. 460) dodaje się art. 8a i 8b w brzmieniu:

„Art. 8a. 1. Koszty związane z finansowaniem ustawowych uprawnień do bezpłatnych lub ulgowych przejazdów pokrywane są z budżetu państwa.

2. Samorządy województw przekazują przewoźnikom, wykonującym krajowe autobusowe przewozy pasażerskie, dopłaty do tych

przewozów z tytułu stosowania obowiązujących ustawowych ulg w przewozach pasażerskich.

3. Dopłaty, o których mowa w ust. 2, przekazywane są przewoźnikom wykonującym krajowe autobusowe przewozy pasażerskie na zasadach określonych w umowach między samorządami województw a wymienionymi podmiotami.
4. Wysokość dopłaty określona jest na podstawie ewidencji prowadzonej przez przewoźników za pomocą kas fiskalnych.

Art. 8b. Przewoźnicy kolejowi, wykonujący krajowe przewozy pasażerskie, otrzymują z tytułu obowiązujących ustawowych ulg dotację przedmiotową na podstawie art. 22 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o transporcie kolejowym (Dz.U. Nr 96, poz. 591 oraz z 1998 r. Nr 106, poz. 668).”

Art. 17.

W ustawie z dnia 14 grudnia 1994 r. o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu (Dz.U. z 1997 r. Nr 25, poz. 128, Nr 28, poz. 153, Nr 41, poz. 255, Nr 63, poz. 403, Nr 93, poz. 569, Nr 107, poz. 692, Nr 121, poz. 770 i Nr 123, poz. 776 oraz z 1998 r. Nr 66, poz. 431, Nr 106, poz. 668, Nr 108, poz. 684 i Nr 137, poz. 887) art. 37i otrzymuje brzmienie:

- „Art. 37i. 1. Lokalne programy, obejmujące swym zakresem obszar jednego lub kilku powiatów, mające na celu:
- 1) zmniejszenie negatywnych skutków bezrobocia albo tworzenie miejsc pracy,
  - 2) wsparcie przebiegu restrukturyzacji podmiotów położonych na terenie powiatów objętych programami restrukturyzacyjnymi przyjętymi przez Radę Ministrów
- inicjowane, realizowane i finansowane przez organy samorządu województwa mogą zostać wsparte środkami budżetu państwa określonymi na ten cel w ustawie budżetowej.
2. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, warunki wspierania lokalnych programów, o których mowa w ust. 1.
  3. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia powiaty (gminy) zagrożone strukturalną recesją i degradacją społeczną lub w których realizowane są programy, o których mowa w ust. 1, w których mogą być stosowane , określone na podstawie odrębnych przepisów, wszystkie lub niektóre instrumenty ekonomiczno-finansowe i inne preferencje, o których mowa w art. 37h ust. 1.
  4. Rada Ministrów może, w drodze rozporządzenia, przyznać bezrobotnym zamieszkałym we wszystkich lub niektórych powiatach (gminach), o których mowa w ust. 3, prawo do zasiłku i stypendium, o których mowa w art. 37j ust. 3 i w art. 37d.”

Art. 18.

W ustawie z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz.U. z 1995 r. Nr 13, poz. 59, z 1996 r. Nr 64, poz. 315 i Nr 89, poz. 402 oraz z 1997 r. Nr 28, poz. 153, Nr 79, poz. 484, Nr 96, poz. 589, Nr 121, poz. 770 i Nr 133, poz. 883) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 2:
  - a) w ust. 2 wyraz „komunalnych” zastępuje się wyrazem „samorządowych”,
  - b) w ust. 3 w pkt 4 wyraz „komunalnego” zastępuje się wyrazem „samorządowego”;
- 2) po art. 2 dodaje się art. 2a w brzmieniu:

„Art.2a. Ilekroć w ustawie mówi się o samorządzie terytorialnym - należy przez to rozumieć gminę, powiat, samorząd województwa oraz inne samorządowe osoby prawne i samorządowe jednostki organizacyjne.”;
- 3) w art. 9:
  - a) w pkt 1 skreśla się wyrazy „i sejmikom samorządowym”,
  - b) w pkt 2 wyrazy „radom gmin” zastępuje się wyrazami „organom stanowiącym jednostek samorządu terytorialnego”.

Art. 19.

W ustawie z dnia 11 maja 1995 r. o Naczelnym Sądzie Administracyjnym (Dz.U. Nr 74, poz. 368 i Nr 104, poz. 515 oraz z 1997 r. Nr 75, poz. 471, Nr 106, poz. 679, Nr 114, poz. 739 i Nr 144, poz. 971) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 16 w ust. 1 pkt 5-7 otrzymują brzmienie:
  - „5) uchwały organów jednostek samorządu terytorialnego oraz akty organów administracji rządowej stanowiących przepisy prawa miejscowego,
  - 6) uchwały organów jednostek samorządu terytorialnego i ich związków, inne niż określone w pkt 5, podejmowane w sprawach z zakresu administracji publicznej,
  - 7) akty nadzoru nad działalnością organów jednostek samorządu terytorialnego”;
- 2) w art. 18 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Sąd rozstrzyga, w przypadkach określonych w Kodeksie postępowania administracyjnego oraz w Ordynacji podatkowej, spory o właściwość między organami jednostek samorządu terytorialnego oraz między organami tych jednostek a organami administracji rządowej, a także - między samorządowymi kolegiami odwoławczymi.”;
- 3) w art. 20 w ust. 2 wyrazy „organy samorządu terytorialnego” zastępuje się wyrazami „organy jednostek samorządu terytorialnego.”;
- 4) w art. 24:
  - a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

- „1. Sąd uwzględniając skargę na uchwałę organu jednostki samorządu terytorialnego albo związku jednostek samorządu terytorialnego lub na inny akt prawa miejscowego, stwierdza nieważność tej uchwały lub aktu w całości lub w części.”,
- b) w ust. 2 wyrazy „organu gminy” zastępuje się wyrazami „organu jednostki samorządu terytorialnego”.

Art. 20.

W ustawie z dnia 14 grudnia 1995 r. o izbach rolniczych (Dz.U. z 1996 r. Nr 1, poz. 3, z 1997 r. Nr 121, poz. 770 oraz z 1998 r. Nr 106, poz. 668) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 3 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Terenem działania izby jest obszar województwa.”;

- 2) w art. 35:

- a) w pkt 1 wyrazy „w okresie pierwszej kadencji organów izby” zastępuje się wyrazami „w okresie do dnia 31 grudnia 2000 r.”,

- b) pkt 7 otrzymuje brzmienie:

„7) z odpisu w wysokości 2% od uzyskanych wpływów z tytułu podatku rolnego, pobieranego na obszarze działania izby - od dnia 1 stycznia 2001 r.”.

Art. 21

W ustawie z dnia 5 lipca 1996 r. o służbie cywilnej (Dz.U. Nr 89, poz. 402, z 1997 r. Nr 106, poz. 679 oraz z 1998 r. Nr 58, poz. 366) w art. 93 w ust. 1 wyrazy „2 lat” zastępuje się wyrazami „3 lat”.

Art. 22.

W ustawie z dnia 8 sierpnia 1996 r. o organizacji i trybie pracy Rady Ministrów oraz o zakresie działania ministrów (Dz.U. Nr 106, poz. 492, Nr 156, poz. 775, z 1997 r. Nr 141, poz. 943) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 33 po ust. 1a dodaje się ust. 1b i 1c w brzmieniu:

„1b. Prezes Rady Ministrów, realizując uprawnienia wynikające z art. 3 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz.U. Nr 141, poz. 943), dokonuje, w drodze rozporządzenia, przeniesień planowanych dochodów i wydatków budżetowych między częściami, z zachowaniem przeznaczenia środków publicznych wynikającego z ustawy budżetowej.

1c. W przypadkach, o których mowa w ust. 1b, nie stosuje się przepisów art. 96 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 155, poz. 1014).”;

- 2) w art. 39 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. W przypadku utworzenia, zniesienia lub przekształcenia ministerstwa, Prezes Rady Ministrów ustala przeznaczenie składników majątkowych,

będących w jego posiadaniu, chyba że odrębne przepisy stanowią inaczej.”.

Art. 23.

W ustawie z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz.U. Nr 54, poz. 348, Nr 158, poz. 1042 oraz z 1998 r. Nr 94, poz. 594 i Nr 106, poz. 668) w art. 18:

a) w ust. 1 dodaje się pkt 3 w brzmieniu:

„3) finansowanie oświetlenia ulic, placów i dróg, znajdujących się na terenie gminy, w odniesieniu do których gmina jest zarządcą, z zastrzeżeniem ust. 3a.”,

b) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Środki na finansowanie oświetlenia dróg publicznych krajowych, wojewódzkich i powiatowych w granicach miast na prawach powiatu, pokrywane są z budżetu państwa.”,

c) w ust. 4 po wyrazach „w ust. 3” dodaje się wyrazy „i 3a”.

Art. 24.

W ustawie z dnia 25 czerwca 1997 r. o cudzoziemcach (Dz.U. Nr 114, poz. 739 i z 1998 r. Nr 106, poz. 668) w art. 88 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Postanowienie o umieszczeniu cudzoziemca w strzeżonym ośrodku albo zastosowanie aresztu w celu wydalenia, wydaje na wniosek wojewody, Policji lub Straży Granicznej sąd rejonowy właściwy ze względu na siedzibę organu składającego wniosek.”.

Art. 25.

W ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne (Dz.U. Nr 106, poz. 679 i z 1998 r. Nr 113, poz. 715) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2 po pkt 6 dodaje się pkt 6a i 6b w brzmieniu:

„6a) członków zarządów powiatów, skarbników powiatów (głównych księgowych budżetu powiatu) i sekretarzy powiatów oraz inne osoby wydające decyzje administracyjne z upoważnienia starosty,

6b) członków zarządów województw, skarbników województw (głównych księgowych budżetu województwa) oraz inne osoby wydające decyzje administracyjne z upoważnienia marszałka województwa.”;

2) art. 3 otrzymuje brzmienie:

„Art. 3. Ilekroć w ustawie jest mowa o:

- 1) spółce prawa handlowego - rozumie się przez to spółkę handlową, a także inną spółkę, do której stosuje się przepisy prawa handlowego, w tym spółkę według prawa obcego,
- 2) jednostkach samorządu terytorialnego - należy przez to rozumieć: gminę, powiat, samorząd województwa.”;

- 3) w art. 6 w ust. 1 wyrazy „gminy, związków międzygminnych lub innych komunalnych osób prawnych” zastępuje się wyrazami „jednostek samorządu terytorialnego, ich związków lub innych osób prawnych jednostek samorządu terytorialnego”;
- 4) w art. 10:
- a) w ust. 1 wyraz „gminy lub związku międzygminnego” zastępuje się wyrazami „jednostek samorządu terytorialnego lub ich związków”,
- b) w ust. 6 pkt 2 otrzymuje brzmienie:
- „2) wójt, burmistrz (prezydent miasta), starosta, marszałek województwa – wojewodzie.”.

Art. 26.

W ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz.U. Nr 123, poz. 776 i Nr 160, poz. 1082 oraz z 1998 r. Nr 99, poz. 628, Nr 106, poz. 668, Nr 137, poz. 887) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 2 w pkt 1, w art. 6 w ust. 9, w art. 10 w ust. 6, w art. 12 w ust. 7, w art. 20 w ust. 4, w art. 21 w ust. 7, w art. 22 w ust. 2, w art. 27 w ust. 3, w art. 29 w ust. 2 i 4, w art. 33 w ust. 11, w art. 34 w ust. 2, w art. 36 w ust. 2, w art. 39 w ust. 5, w art. 43 w ust. 2, w art. 44 w ust. 4, w art. 45 w ust. 4, w art. 47 w ust. 6 i 7, w art. 49 w ust. 2 i 4, w art. 50 w ust. 3, w ust. 6 pkt 8 i ust. 8, w art. 51 w ust. 1 i 2 oraz w art. 56 użyte w różnych przypadkach wyrazy „Minister Pracy i Polityki Socjalnej” zastępuje się użytymi w odpowiednich przypadkach wyrazami „Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego”;
- 2) w art. 6 po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:
- „4a. W celu wydania orzeczenia wojewódzki zespół do spraw orzekania o stopniu niepełnosprawności może skierować osobę zainteresowaną na niezbędne badania i konsultacje specjalistyczne oraz obserwacje szpitalne, wykonywane bezpłatnie dla osoby ubezpieczonej.”;
- 3) w art. 28 w ust. 1 w pkt 3 wyraz „podstawowa” zastępuje się wyrazem „doraźna”;
- 4) w art. 30 ust. 5 otrzymuje brzmienie:
- „5. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia, wzór informacji, o której mowa w ust. 4, oraz sposób jej przedstawienia.”;
- 5) w art. 31 w ust. 5 wyraz „zarządzenia” zastępuje się wyrazem „rozporządzenia”;
- 6) w art. 34 w ust. 1 i 4 oraz w art. 44 ust. 2 i 3 użyte w różnych przypadkach wyrazy „Ministerstwo Pracy i Polityki Socjalnej” zastępuje się użytymi w odpowiednich przypadkach wyrazami „ministerstwo ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego.”;
- 7) po art. 35 dodaje się art. 35a-35c w brzmieniu:
- „Art. 35a. Do zadań powiatowego centrum pomocy rodzinie należy w szczególności:

- 1) rehabilitacja osób niepełnosprawnych, o której mowa w art. 10 ust. 1, zgodnie z orzeczeniem i wnioskiem, o którym mowa w art. 10 ust. 5,
- 2) podejmowanie działań zmierzających do ograniczania skutków niepełnosprawności i likwidacji barier utrudniających osobom niepełnosprawnym funkcjonowanie w społeczeństwie,
- 3) opracowywanie i przedstawianie planów zadań i informacji z prowadzonej działalności oraz ich udostępnianie na potrzeby samorządu województwa.

Art. 35b. Do zadań powiatowego urzędu pracy należy w szczególności:

- 1) opracowywanie powiatowych programów pomocy w realizacji zadań na rzecz zatrudniania osób niepełnosprawnych,
- 2) pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe dla osób niepełnosprawnych, ich szkolenie oraz przekwalifikowywanie,
- 3) kierowanie osób niepełnosprawnych, które wymagają specjalistycznego programu szkolenia oraz rehabilitacji leczniczej i społecznej, do specjalistycznego ośrodka szkoleniowo-rehabilitacyjnego lub do innej placówki szkoleniowej,
- 4) współpraca z organami rentowymi w zakresie wynikającym z odrębnych przepisów,
- 5) doradztwo organizacyjno-prawne i ekonomiczne w zakresie działalności gospodarczej lub rolniczej podejmowanej przez osoby niepełnosprawne,
- 6) współpraca z organami administracji rządowej i organami jednostek samorządu terytorialnego, organizacjami pozarządowymi i fundacjami, w zakresie zatrudniania i rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych,
- 7) współpraca z właściwym terenowo inspektorem pracy w zakresie oceny i kontroli miejsc pracy osób niepełnosprawnych.

Art. 35c. Zarządy województw i starostowie przedstawiają Prezesowi Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych wnioski do planu finansowego tego Funduszu oraz sprawozdania rzeczowo finansowe o zadaniach zrealizowanych z otrzymanych z Funduszu środków.”;

8) w art. 46 w pkt 7 na końcu dodaje się wyrazy „, a także spłaty pożyczek, o których mowa w art. 12, wraz z oprocentowaniem”;

9) art. 48 otrzymuje brzmienie:

„Art. 48. 1. Środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych są przekazywane przez Prezesa Zarządu tego Funduszu:

- 1) samorządom wojewódzkim i powiatowym na realizację określonych zadań lub rodzajów zadań, na wyodrębniony rachunek bankowy - według algorytmu,

- 2) podmiotom realizującym zadania zlecone przez Fundusz lub inne zadania wynikające z ustawy - na podstawie zawartych z nimi umów.
2. Rada Ministrów określa, w drodze rozporządzenia, algorytm, o którym mowa w ust. 1, a także sposób przedstawiania sprawozdań o wykorzystaniu środków Funduszu. Projekt algorytmu podlega opiniowaniu przez stronę samorządową Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.
3. Algorytm, o którym mowa w ust. 1, powinien uwzględniać liczbę osób niepełnosprawnych zamieszkałych na danym terenie, w tym bezrobotnych i poszukujących pracy oraz zapotrzebowanie na środki do realizacji zadań wynikających z ustawy dla prowadzenia przez samorządy aktywnej polityki rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudniania osób niepełnosprawnych.”.

Art. 27.

W ustawie z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz.U. Nr 91, poz. 576) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 23 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Mandatu radnego województwa nie można łączyć z:

- 1) mandatem radnego powiatu i gminy,
- 2) funkcją wojewody i wicewojewody,
- 3) zatrudnieniem na stanowiskach urzędniczych w urzędach rządowej administracji zespolonej i niezespolonej na obszarze województwa.”;

2) w art. 34 skreśla się ust. 4.

Art. 28.

W ustawie z dnia 24 lipca 1998 r. o zmianie niektórych ustaw określających kompetencje organów administracji publicznej - w związku z reformą ustrojową państwa (Dz.U. Nr 106, poz. 668) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 53 skreśla się pkt 12;

2) w art. 60 w pkt 31 skreśla się lit. g);

3) w art. 64:

- a) w pkt 1 skreśla się lit. c),
- b) skreśla się pkt 4 i 5,
- c) w pkt 10 w lit. d) skreśla się piąte tiret,
- d) skreśla się pkt 17, 27 i 28;

4) w art. 75 skreśla się pkt 6;

5) w art. 97 skreśla się pkt 25;

6) w art. 110 skreśla pkt 1;

7) w art. 124 w pkt 3 w lit. b) skreśla się drugie tiret;

8) w art. 139:

- a) w pkt 9 skreśla się lit. c),
- b) skreśla się pkt 13 i 21.

Art. 29.

W ustawie z dnia 13 października 1998 r. - Przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną (Dz.U. Nr 133, poz. 872):

1) w art. 25 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Z dniem 1 stycznia 1999 r. powiaty przejmują rejonowe oddziały wojewódzkich ośrodków dokumentacji geodezyjnej i kartograficznej.”;

2) w art. 49:

a) w ust. 1 i 2 skreśla się wyraz „obowiązkowych”,

b) w ust. 3 na końcu kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje wyrazy „z wyjątkiem szkół artystycznych prowadzonych przez gminy na podstawie przepisów dotychczas obowiązujących.”;

3) w art. 58 w ust. 2 wyrazy „warunków pracy i płacy” zastępuje się wyrazami „warunków pracy lub płacy”;

4) w art. 70 wyrazy „art. 25 ust. 1 pkt 5” zastępuje się wyrazami „art. 25 ust. 1 pkt 4”;

5) po art. 98 dodaje się art. 98a w brzmieniu:

„Art. 98a. Organ, który na podstawie dotychczasowych przepisów utworzył publiczny zakład opieki zdrowotnej lub na podstawie tej ustawy przejął uprawnienia organu tworzącego publiczny zakład opieki zdrowotnej, w terminie do dnia 30 czerwca 1999 r., dostosuje skład rady społecznej do wymagań określonych w art. 45 ustawy z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (Dz.U. Nr 91, poz. 408, z 1992 r. Nr 63, poz. 315; z 1994 r. Nr 121, poz. 591, z 1995 r. Nr 138, poz. 682, z 1996 r. Nr 24, poz. 110; z 1997 r. Nr 104, poz. 661, Nr 121, poz. 769, Nr 158, poz. 1041 i z 1998 r. Nr 106, poz. 668, Nr 117, poz. 756).”.

Art. 30.

W ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. Nr 137, poz. 887) w art. 6 w ust. 1 dodaje się pkt 7a w brzmieniu:

„7a) pobierającymi stypendium słuchaczami Krajowej Szkoły Administracji Publicznej.”.

Art. 31.

1. Postępowanie egzekucyjne i zabezpieczające, toczące się w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, prowadzi się na zasadach ustawy, o której mowa w art. 3, i przez organy w niej wskazane.

2. Czynności egzekucyjne dokonane przed wejściem w życie niniejszej ustawy pozostają w mocy.

Art. 32.

Karty wędkarskie i karty łowiectwa podwodnego wydane na podstawie dotychczasowych przepisów zachowują swoją ważność.

Art. 33.

1. Członkowie walnych zgromadzeń izb rolniczych, działających w dniu 31 grudnia 1998 r., zachowują swoje mandaty do czasu nowych wyborów i z dniem wejścia w życie ustawy stają się członkami walnego zgromadzenia izby rolniczej, na terenie działania której położony jest okręg wyborczy, z którego uzyskali mandaty.
2. Właściwy miejscowo wojewoda, w terminie do dnia 28 lutego 1999 r., zwoła nadzwyczajne zgromadzenie walnego zgromadzenia izby rolniczej, które dokona wyboru komisji rewizyjnej, zarządu izby rolniczej i delegata do Krajowej Rady Izb Rolniczych.
3. Kadencja walnych zgromadzeń, o których mowa w ust. 2, upływa z dniem, w którym upływa kadencja organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego wybranych w wyborach w dniu 11 października 1998 r.
4. Mienie, będące we władaniu izby rolniczej działającej w dniu 31 grudnia 1998 r., z dniem wejścia w życie ustawy staje się z mocy prawa mieniem izby rolniczej, na terenie działania której znajdowała się siedziba izby rolniczej działającej w dniu 31 grudnia 1998 r.
5. Pracownicy biur izb rolniczych działających w dniu 31 grudnia 1998 r., z dniem wejścia w życie ustawy stają się pracownikami biur właściwych izb rolniczych.
6. Minister właściwy do spraw rolnictwa, w terminie do dnia 31 marca 1999 r., zwoła nadzwyczajne posiedzenie Krajowej Rady Izb Rolniczych, która dokona wyboru komisji rewizyjnej i zarządu Krajowej Rady Izb Rolniczych.

Art. 34.

Z dniem 1 stycznia 1999 r. właściwi starostowie stają się stroną dotychczasowych umów cywilno-prawnych, dotyczących realizacji przejętych przez samorządy powiatowe zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudniania osób niepełnosprawnych, w miejsce dyrektorów wojewódzkich urzędów pracy.

Art. 35.

Prezes Rady Ministrów ogłosi w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej jednolity tekst ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego, z uwzględnieniem zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem wydania jednolitego tekstu.

Art. 36.

Przepisy wykonawcze wydane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy na podstawie upoważnień zawartych w ustawie, o której mowa w art. 4, zachowują moc do czasu wydania przepisów wykonawczych na podstawie upoważnień w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jeżeli nie są z nią sprzeczne, nie dłużej jednak niż do dnia 30 czerwca 1999 r.

Art. 37.

Ilekoć w dotychczasowych przepisach jest mowa o ustawie o samorządzie terytorialnym należy przez to rozumieć ustawę o samorządzie gminnym, o której mowa w art. 10 niniejszej ustawy.

Art. 38.

Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1999 r.